

IO3: Täydennyskoulutusohjelma & Käsikirja

Sisältö

Täydennyskoulutusohjelma.....	4
Johdanto.....	4
Täydennyskoulutusohjelman rakenne ja kesto.....	5
Miten tätä käsikirjaa käytetään	5
Moduulit	6
Moduuli 1 – Ikääntyvien ohjaaminen	6
Resurssi R.M.1.1.....	7
Resurssi R.M.1.2.....	7
Resurssi R.M.1.3.....	9
Moduuli 2 – Kompetenssit.....	10
Taito 1 – Fasilitointitaidot	10
Taito 2 – Käytännön taidot.....	12
Taito 3 – Kriittinen ajattelu.....	18
Taito 4 – Luovat taidot.....	25
Taito 5 – Viestintätaidot	32
Taito 6 – Verkostoitumistaidot.....	39
Taito 7 – Kulttuurienvälinen tietoisuus.....	43
Taito 8 – Ristiriitojen ratkaiseminen	59
Taito 9 – Ihmissuhdetaidot.....	64
Taito 10 – Henkilökohtainen kehittyminen.....	69
Moduuli 3: Verkko-oppimisen edut & haitat	75
Resurssi R.M3.1	75
Resurssi R.M3.2	76
Resurssi R.M3.3.....	76
PPTM3.1	77
Moduuli 4: Verkkoturvallisuus.....	77
Resurssi RM4.1	79
Resurssi RM4.2	79
Resurssi RM4.3	80
Resurssi RM4.4	80
PPT RM4.1	81
PPT RM4.2.....	81
PPT RM4.3.....	81
PPT RM4.4.....	81
Moduuli 5: Business model canvas.....	82
Resurssi RM5.1	83

Resurssi RM5.2	
----------------------	--

Resurssi RM5.3	84
----------------------	----

PPT RM5.1	85
-----------------	----

Täydennyskoulutusohjelma

Johdanto

Tämän täydennyskoulutusohjelman tavoitteena on tarjota aikuiskouluttajille taitoja, joiden avulla he voivat käydä läpi Sosiaalisen tutkijan koulutusohjelman (IO1) ja Digitaalisen työkalupakin (IO2) projektin kohderyhmän eli ikääntyvien työntekijöiden kanssa ja tukea heitä pysymään aktiivisina työelämässä.

Tämä käsikirja pyrkii tukemaan aikuiskouluttajia:

- 1) tarjoamalla Sosiaalisen tutkijan koulutusohjelman ja Digitaalisen osaamisen työkalupakin;
- 2) opastamalla kouluttajia uusien oppimateriaalien käyttämisessä, jotta he voivat toteuttaa koulutukset sulautuvassa oppimisympäristössä;
- 3) verkko-oppimisen hyötyjen ja riskien ymmärtämisessä;
- 4) jotta he voivat välttää mahdolliset verkko-oppimiseen liittyvät negatiiviset tekijät;
- 5) liiketoiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun perehtymisessä, jotta he voivat tukea ikääntyviä työntekijöiden siirtymistä työelämästä yrittäjyyteen heidän niin halutessaan.

Projektipartnerit suorittivat koulutustarpeiden analysoinnin kysymällä paikallisilta toimijoilta, mitkä 10 taitoa (valmiista listasta) olisi tärkeimmät taidot, joita kehitettävässä täydennyskoulutusohjelmassa tulisi pyrkiä kehittämään. Valitut 10 taitoa ovat seuraavat:

- Fasilitointitaidot
- Käytännön taidot (ajanhallinta, organisointitaidot jne.)
- Kriittinen ajattelu
- Luovat taidot
- Viestintätaidot
- Verkostojen rakentaminen
- Kulttuurienvälinen tietoisuus
- Ristiriitojen ratkaiseminen
- Ihmissuhdetaidot
- Henkilökohtainen kehittyminen

Täydennyskoulutusohjelman rakenne ja kesto

Täydennyskoulutusohjelma sisältää seuraavat moduulit, joissa edellä mainitut tavoitteet ja taidot on otettu huomioon:

- Moduuli 1 - Ikääntyvien ohjaaminen (2h): Kuinka olla vuorovaikutuksessa projektin kohderyhmän kanssa
- Moduuli 2 - Kompetenssit (38h => 3,5h/taito): Koulutusohjelmissa tarvittavat 10 taitoa
- Moduuli 3 - Verkko-oppimisen edut ja haitat (2h)
- Moduuli 4 - Verkkoturvallisuus, tietoisuus internetin uhista (4h)
- Moduuli 5 - Johdanto liiketoimintamalliin (4h)

Koulutuksen kokonaiskesto on 50h, josta 25h on lähiopetusta ja 25h verkko-opiskelua.

Miten tätä käsikirjaa käytetään

Kukin edellä mainituista moduuleista koostuu seuraavista osista, joiden avulla moduulin verkko- ja lähiopetus voidaan toteuttaa:

Moduulin sisältö: Tästä osasta löytyvät tarkemmat tiedot opiskeluun varatuista tunneista (lähiopetus ja verkko-opinnot) sekä ohjeistus harjoituksista, tarvittavista materiaaleista ja resursseista. Jokainen resurssi on merkitty koodilla, jonka avulla ne on helppo löytää myöhemmin materiaalista.

Resurssit: Voivat olla joko kouluttajan opetusta tukevia materiaaleja (esim. PowerPoint -esitykset) tai käytännön ohjeita toiminnan suorittamiseksi ja/tai arvioimiseksi. ”Lähteet/lisämateriaalit” kohdasta löytyy lisämateriaaleja, nettilinkkejä, joiden avulla aihetta voi opiskella lisää verkossa. Jokaisella resurssilla on oma koodinsa (esim. R5.1) joka linkittyy yllä mainitun Moduulin sisältöosan kanssa.

Moduulit

Tämä osa käsittelee moduuleja, niihin liittyviä materiaaleja ja kouluttajien taitoja, joita he tarvitsevat Sosiaalisen tutkijan koulutusohjelman ja Digitaalisen työkalupakin opetuksessa.

Osa on jaettu 5 moduuliin:

- Moduuli 1 (2h): Ikääntyvien ohjaaminen
- Moduuli 2 (38h): Koulutusohjelmissä tarvittavat 10 taitoa
- Moduuli 3 (2h): Verkko-oppimisen edut ja haitat
- Moduuli 4 (4h): Verkkoturvallisuus
- Moduuli 5 (5h): Johdanto liiketoimintamalliin

Moduuli 1 – Ikääntyvien ohjaaminen

Moduuli 1: Kuinka ohjata ikääntyviä			
Tunnit yhteensä: 2h		Lähiopetus: 1h	Verkko-oppiminen: 1h
Oppimistulokset		Tämän osan käytyään osallistujat osaavat: ❖ Tunnistaa tärkeimmät haasteet, joita he saattavat kohdata ikääntyviä ohjattaessaan ❖ Kehittää heikkouksiaan ja vahvistaa ohjaustaitojaan	
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
10mn	Lankakerä	<i>Jäänmurtajaharjoitus: Ihmisverkosto</i> Esittely: Tehtävän tavoitteena on, että ryhmä oppii tuntemaan toisensa paremmin ja ryhmään saadaan luotua ystävällinen ilmapiiri	RM1.1
30mn	Luento	<i>Ikääntyvien ohjaaminen</i> Kouluttaja esittelee kohderyhmän ohjaamiseen liittyvää teoriaa resurssin R1.2 avulla	RM1.2
20mn		<i>Selkeä ääntäminen</i> Kouluttaja esittelee hedelmäsalaattipelin, osoittaakseen selkeän ääntämisen merkityksen.	RM1.3

Resurssi R.M.1.1

Koodi	Nimi
R.M.1.1	Jäänmurtajaharjoitus: Ihmisverkosto
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Tämän harjoituksen tarkoituksena on osoittaa, että meillä kaikilla on jotain yhteistä sekä lisätä yhteenkuuluvuuden tunnetta. ❖ <i>Kesto:</i> 10min	
Ohjeet	
N/R	
Sisältö	
Kouluttaja pyytää osallistujia puhumaan toistensa kanssa 10 min ajan. Tämän jälkeen hän pyytää heitä istuutumaan ympyrämuodostelmaan ja antaa heille lankakerä. Jokainen esittelee vuorollaan itsensä ja ojentaa lankakerän seuraavalle valitsemalleen ihmiselle, mutta jää pitämään lankakerän päästä kiinni. Samalla hän kertoo mikä yhdistää häntä ja hänen valitsemaansa ihmistä (ammattillisesti tai henkilökohtaisesti). Lankakerän saanut esittelee itsensä jne. Harjoitusta jatketaan siihen saakka, kunnes kaikki osallistujat ovat yhteydessä toisiinsa langan avulla. Harjoituksen viesti on, että me kaikki olemme yhteydessä toisiimme.	
Arviointi	
N/R	
Lähteet/lisämateriaalit	
N/R	

Resurssi R.M.1.2

Koodi	Nimi
R.M.1.2	Ikääntyvien ohjaaminen
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Toiminnan tavoitteena on tarjota kouluttajille keskeisiä käsitteitä, joiden avulla he voivat muokata omia ohjaustaitojaan kohderyhmälle sopiviksi. ❖ <i>Kesto:</i> 30mn	
Ohjeet	
Kouluttaja pitää lyhyen luennon ikääntyvien ohjaamisesta.	
Sisältö	
Vinkkejä kouluttajalle Mitä tulisi ottaa huomioon ikääntyvien ohjaamisessa • Ryhmäkoko:	

Pidä ryhmäkoko pienenä. Tällöin kouluttajan on mahdollista tarjota osallistujien tarpeita vastaavaa koulutusta. Tämä mahdollistaa myös koulutuksen pitämisen heterogeeniselle ryhmälle.

- **Tarvikkeet (tarvittaessa):**

Suosittelimme, että osallistujat tuovat omat välineensä (esim. kannettavat tietokoneet), sillä osallistujat ovat tottuneet käyttämään omia laitteitaan. Kouluttaja tarjoaa laitteet niille osallistujille, jotka eivät omista omia välineitä. On tärkeää, että osallistujat pääsevät TEKEMÄÄN asioita.

- **Käyttöjärjestelmä (tietotekniikka):**

Suosittelimme, että kaikki koulutukseen osallistuvat käyttäisivät samaa käyttöjärjestelmää. Jos näin ei ole, saatetaan tarvita ylimääräinen kouluttaja, joka auttaa eri järjestelmässä työskenteleviä. Jos osallistujilla ei ole vielä tietokonetta, ehdotamme, että kouluttajan kannattaa suositella Windowsia, koska se on paljon edullisempi.

- **Ryhmän kokoaminen:**

Ryhmän tulisi olla mahdollisimman saman tasoinen. Työpajan sisällön tulisi olla houkutteleva ja sidoksissa heidän kiinnostuksen kohteisiin/harrastuksiin. Koulutukseen osallistumisen vähimmäisedellytys tulisi olla selvillä kaikille ennen ilmoittautumista. Osallistujien tulisi saada osallistuja koko koulutukseen, vaikka he eivät pääsisivät osallistumaan kaikille tunneille.

- **Osallistujien tietoteknisten taitojen arviointi:**

Kouluttaja voi luoda verkkokyselyn – ei pakollinen – arvioidakseen ryhmän taitoja. Kyselylomakkeessa voi kysyä seuraavia kysymyksiä:

- Omistatko tietokoneet?
- Kuinka monta kertaa viikossa käytät sitä?
- Mitä teet pääasiassa tietokoneellasi?
- Millaista laitetta käytät mieluiten? (älypuhelin, tabletti, kannettavatietokone jne.)
- Käytät sosiaalista mediaa?

Ohjelman tulisi olla joustava ja perustua osallistujien tietoihin ja taitoihin ja sitä tulisi pystyä muokkaamaan tarvittaessa.

- **Opetusmenetelmä**

Opetusmenetelmän tulisi huomioida yksilöt. Esimerkiksi, jos joku osallistujista oppii hitaammin kuin muu ryhmä, kouluttajan tulisi pystyä keskittymään hyvin myös häneen. On suositeltavaa käyttää aikaa ja toistaa uusia asioita niin kauan, että kaikki ymmärtävät sen. Kouluttajalta tarvitaan kärsivällisyyttä ja huomiointikykyä. Koulutuksen tulisi olla käytännönläheistä ja liittyä jokapäiväiseen elämään. Kouluttajan tulisi välttää ammattikieltä ja puhua selkeästi. Materiaalit tulisi esittää myös digitaalisessa muodossa, jotta osallistujat voivat opiskella ja harjoitella uutta tietoa myös kotonaan. Osallistujien tulisi voida kysyä mitä tahansa koulutuksen sisältöön liittyvää (ei ole olemassa tyhmiä kysymyksiä).

- **Motivaatio:**

Kouluttajan on hyvä varmistaa, että osallistujien edistyminen on mitattavissa. Kouluttaja voi järjestää erilaisia tapahtumia motivoidakseen osallistujia tai antaa kurssin lopussa todistuksen siitä, että osallistuja on suorittanut koulutuksen.

- **Palaute:**

Osallistujilla tulisi olla mahdollisuus jakaa mielipiteensä ja ajatuksensa koulutuksesta. He voivat täyttää jokaisen tapaamiskerran jälkeen palautelomakkeen, jossa kysytään mistä he ovat pitäneet ja mitä koulutuksessa voisi vielä kehittää.

Arviointi

N/R

Lähteet/lisämateriaalit

Teknologian opetus ikääntyville: <https://www.joinpapa.com/how-to-teach-technology-to-seniors/>

Ikääntyneiden ohjaaminen: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1082526.pdf>

Resurssi R.M.1.3

Koodi	Nimi
R.M.1.3	Selkeä ääntäminen: Hedelmäsalaatti
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Tehtävän tarkoituksena on osoittaa selkeän ääntämisen merkitys, erityisesti silloin kun ryhmässä on kuulovammaisia. ❖ <i>Kesto:</i> 20min	
Ohjeet	
Tässä harjoituksessa osallistujat istuvat ympyrämuodostelmassa ja yksi seisoo ympyrän keskellä.	
Sisältö	
Jokainen pelaaja on nimetty joksikin hedelmäksi. Ympyrän keskellä oleva pelaaja sanoo ääneen jonkin hedelmän nimen, ja kaikkien pelaajien, jotka ovat näitä kyseisiä hedelmiä tulee kiireesti vaihtaa keskenään istumapaikkoja samalla kun keskimäinen pelaaja yrittää ottaa joltakin istumapaikan itselleen. Välillä keskimäinen pelaaja voi sanoa "hedelmäsalaatti" jolloin kaikkien pelaajien tulee vaihtaa istumapaikkoja keskenään. Hedelmien sijaan ryhmä voi käyttää keskenään saman kuuloisia sanapareja ja valita "hedelmäsalaatti" -sanalle jonkin muun termin. Esimerkiksi; aava, haava, kaava jne	
Arviointi	
N/R	
Lähteet/lisämateriaalit	
Teknologian opetus ikääntyville: https://www.joinpapa.com/how-to-teach-technology-to-seniors/ Ikääntyneiden ohjaaminen: https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1082526.pdf	

Moduuli 2 – Kompetenssit

Taito 1 – Fasilitointitaidot

Taito 1: Fasilitointitaidot			
Tunnit yhteensä: 2h		Lähiopetus: 1h	Verkko-oppiminen: 1h
Oppimistulokset		Tämän osan käytyään osallistujat: - Osaavat toimia ryhmänä - Tietävät fasilitoijan ominaispiirteet - Ovat saaneet vinkkejä työpajan järjestämiseen	
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
5min	Fläppitaulu, tussit	<i>Johdanto</i> Kouluttaja pyytää osallistujia sanoman kukin yhden sanan, joka kuvaa heidän mielestään fasilitoijan roolia työpajatoiminnassa. Kouluttaja kirjoittaa sanat muistiin fläppitaululle ja pitää ne esillä koko tapaamisen ajan.	
20min	N/R	<i>Kuinka puhua yleisön edessä</i> Fasilitoijan tulee osata puhua yleisön edessä. Seuraavassa harjoitus voi tukea itseluottamusta ja auttaa yleisön edessä puhumista. Harjoitusta käytetään myös ryhmän jäänmurtajaharjoituksena. Kouluttaja esittelee harjoituksen R1.1. taulukosta, pyytämällä jokaista osallistujaa esittelemään itsensä.	R1.1
15min	Tietokone Video-projektori	<i>Vinkkejä työpajan järjestämiseen</i> Kouluttaja esittelee PowerPoint-esityksen ja pyytää osallistujia esittämään kysymyksiä.	PPTS1.1
10min	Älypuhelin WhatsApp-sovellus	<i>Kuinka kannustaa osallistumaan: luo yhteenkuuluvuutta</i> Kouluttaja kysyy osallistujilta, haluaisivatko he paikan, jossa he voisivat keskustella lisää aiheesta. Jos osallistujilla on älypuhelimet,	

		ryhmälle voidaan perustaa oma WhatsApp-ryhmän ja kouluttaja lisää käyttäjät ryhmään. Tämän jälkeen kouluttaja lisää sinne materiaalia ja keskustelua säännöllisin väliajoin pitääkseen ryhmän aktiivisena.	
10min		<i>Johtopäätökset</i> Kouluttaja selittää osallistujille, että käsitteet, joita he ovat nyt käsitelleet kertautuvat koulutusohjelman aikana	

Resurssi R1.1

Koodi	Nimi
R.1.1	Itsensä esittely ja yleisölle puhuminen
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Harjoituksella on seuraavat tavoitteet: - Ryhmässä toisiin tutustuminen - Yleisölle puhuminen - Itseluottamuksen lisääminen ❖ <i>Kesto:</i> 15min	
Ohjeet	
Pyydä osallistujia asettumaan ympyrämuodostelmaan ja esittelemään itsensä. Yhden hön esittäytymisen jälkeen, vuoro siirtyy seuraavalle, joka kertoo lyhyesti sen mitä edellinen henkilö oli itsestään kertonut. Tämän jälkeen hän esittelee itsensä. Esimerkiksi: - "Hei, nimeni on Jaana ja olen 6- ja 4- vuotiaiden lasten äiti. Olen opiskellut arkkitehtuuria ja minulla on 10 vuoden työkokemus ennen lasten hankkimista. Tuolloin mieheni, David, sai siirron Singaporeen, joten irtisanouduin työstäni ja lähdimme hänen mukaansa. Lyhyesti sanottuna, en ole ollut töissä nyt 10 vuoteen ja nyt haluaisin päästä mukaan taas työelämään ja siksi osallistuin nyt tälle kurssille saadakseni uusia taitoja." - "Ok, eli hän oli Jaana; Jaana on työskennellyt arkkitehtina, mutta hänellä on ollut työstä nyt pitkä tauko. Minun nimeni on Janne ja olen 46 vuotias jne..." Kouluttaja aloittaa harjoituksen esittelemällä itsensä.	
Sisältö	
N/R	
Arviointi	
Harjoituksen lopuksi ryhmä muistelee yhdessä jokaisen nimen ja yhteenkuuluvuuden tunne on varmasti hieman lisääntynyt ryhmässä.	
Lähteet/lisämateriaalit	
Fasilitointitaidot: https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/leadership/group-facilitation/facilitation-skills/main https://thetrainingclinic.com/articles/what-is-a-facilitator https://www.mindtools.com/pages/article/RoleofAFacilitator.htm Vinkkejä miten tulla hyväksi fasilitoijaksi: http://www.thedesigngym.com/top-11-skills-effective-facilitator/ https://www.youtube.com/watch?v=ZxOAYfRWAQ https://www.seedsforchange.org.uk/facilitatingworkshops	

<https://www.seedsforchange.org.uk/facilwsh.pdf>

Julkinen puhuminen:

<https://www.youtube.com/watch?v=szMy1-3mKkM>

https://www.youtube.com/watch?v=tShavGuo0_E

<https://www.youtube.com/watch?v=-FOCpMAww28>

PPT S1.1

Vinkkejä työpajan järjestämiseen

<https://resetproject.eu/openfile/486>

Taito 2 – Käytännön taidot

TAITO 2: Käytännön taidot			
Tunnin yhteensä: 4h	Lähiopetus: 2h		Verkko-opiskelu: 2h
Oppimistulokset	Tämän osan käytyään osallistujat osaavat: ❖ Organisoida ja suunnitella työskentelyänsä tehokkaasti ❖ Priorisoida tehtävät niiden tärkeyden mukaan ❖ Tunnistaa paineen tuottamat riskit ❖ Kehittää taitojaan tehdä monia asioita yhtäaikaan ❖ Tunnistaa projektin elinkaaren tärkeimmät vaiheet ❖ Jakaa projektin päätehtäviin ja alatehtäviin		
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
5min	Fläppitaulu, paperia ja tussit kouluttajalle. Luokkahuoneen tuolit puoliympyrässä	<i>Johdanto</i> Kouluttaja esittelee aihetta pyytämällä ensin ajanhallintaa liittyviä sanoja osallistujilta. Kouluttaja kirjoittaa sanat fläppitaululle ja ryhmä keskustele lyhyesti niistä.	
20min	Projektori Tietokone PowerPoint -esitys	- Kouluttaja kertoo, että tässä osassa käsitellään käytännön taitoja kuten esimerkiksi ajanhallintaa - Osallistujat katsovat PowerPoint-esityksen - Kouluttaja pyytää osallistujia tekemään muistiinpanoja tärkeimmistä käsitteistä, jotka tulevat esityksessä esille ja vertaamaan niitä alussa kerättyihin sanoihin.	R 2.1 PPTS2.1

30min	Luokkahuoneen tuolit puoliympyrässä Liite 2, Kanban -malli tulostettuna Muistiinpanovälineet kaikille osallistujille	5 vaiheen suunnitelma Kouluttaja jakaa Kanban -mallin monisteet kaikille osallistujille. Kouluttaja selittää, että tämä menetelmä auttaa heitä tehtävien priorisoinnissa. Kouluttaja selittää kuinka harjoitus tehdään ja pyytää osallistujia aloittamaan. Kouluttaja rohkaisee osallistujia esittämään kysymyksiä harjoituksesta ja Kanban -mallista.	R2.2
30min	Projektori Tietokone	<i>Multitasking -taidot</i> (Kykä tehdä monia asioita yhtä aikaa) - <i>Stroop -testi</i> Näytä osallistujille seuraava video: https://www.youtube.com/watch?v=gjesfzWo4zo4 - <i>Cantor -testi</i> Näytä video osallistujille (alkaa kohdasta 1:49) https://www.youtube.com/watch?v=FfjKi_QP1nQ <i>Keskustelua</i> - Pyydä osallistujia kertomaan kokemuksiaan testeistä.	R2.3
30min	Projektori Tietokone Luokkahuoneen tuolit puoliympyrässä Muistiinpanovälineet osallistujille Fläppitaulupaperia, värikynät tai värikkäitä tarroja ja/tai vanhoja värikkäitä lehtiä, postikortteja, sakset ja liimaa.	Osallistujat jaetaan kahteen ryhmään ja heitä pyydetään tekemään yhden minuutin aikana paperille kuva, jossa sateenkaaren värit toistuvat kaksi kertaa, paitsi punainen. Vaihtoehtoja voidaan pyytää luomaan kollaasi piirtämisen sijaan kahdessa minuutissa. Kouluttaja antaa 10 min aikaa ryhmille tehtävän strategian määrittelemiseen. <i>Keskustelua</i> - Kouluttaja pyytää osallistujia jakamaan kokemuksiaan harjoituksesta - Mikä PowerPoint-esityksessä oli heistä kiinnostavaa	R2.4 PPTS2.1

5min		<i>Keskustelua</i> - Kouluttaja pyytää vapaaehtoisia kertomaan mitä he ovat oppineet kokoontumisen aikana tai mikä on ollut kiinnostavaa/hyödyllistä. - Kouluttaja kertoo mistä moduulissa on ollut kyse ja kysyy mitä oppimistavoitteita he ovat saavuttaneet.	
------	--	---	--

Resurssi R2.1

Koodi	Nimi
R2.1	Käytännön taidot teoriassa
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> ❖ Työskentelyn tehokas organisointi ❖ Tehtävien priorisointi niiden tärkeyden mukaan ❖ Paineen tuottamien riskien tunnistaminen ❖ Työn tehokas suunnittelu ❖ <i>Tarvittavat resurssit:</i> PPTS2.1 ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
- Kouluttaja kertoo, että tässä osassa käsitellään käytännön taitoja kuten esimerkiksi ajanhallintaa - Osallistujat katsovat PowerPoint-esityksen - Kouluttaja pyytää osallistujia tekemään muistiinpanoja tärkeimmistä käsitteistä, jotka tulevat esityksessä esille ja vertaamaan niitä alussa kerättyihin sanoihin.	
Harjoituksen yksityiskohdat	
Pohdintaharjoitus	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/Lisämateriaalit	
Lisää vinkkejä ajanhallintaan https://www.skillsyouneed.com/ps/time-management.html	
Ajanhallinta-video https://study.com/academy/lesson/what-is-time-management-definition-examples-studies.html	
20 ajanhallintavinkkiä Forbesilta https://www.forbes.com/sites/johnrampton/2018/05/01/manipulate-time-with-these-powerful-20-time-management-tips/#1e76301557ab	
Kuinka priorisoida tehtäviä https://www.liquidplanner.com/blog/how-to-prioritize-work-when-everythings-1/	
Tehtävien priorisointi- video	

<https://www.youtube.com/watch?v=kDAYUN92i70>

Tehokas tehtävälista

<http://www.dansilvestre.com/effective-to-do-list-format/>

Painopisteiden asettaminen -video

<https://www.youtube.com/watch?v=4QL-cZieolk>

Resurssi R2.2

Koodi	Nimi
R2.2	Kanban -malli
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> ❖ Työskentelyn tehokas organisointi ❖ Tehtävien priorisointi niiden tärkeyden mukaan ❖ Paineen tuottamien riskien tunnistaminen ❖ Työn tehokas suunnittelu ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> https://kanbantool.com/kanban-examples ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
5 vaiheen suunnitelma. Kouluttaja jakaa Kanban -mallin monisteet kaikille osallistujille. Kouluttaja selittää, että tämä menetelmä auttaa heitä tehtävien priorisoinnissa. Kouluttaja selittää kuinka harjoitus tehdään ja pyytää osallistujia aloittamaan. Kouluttaja rohkaisee osallistujia esittämään kysymyksiä harjoituksesta ja Kanban -mallista.	
Harjoituksen lisätiedot	
Käytännönharjoitus ja rentoutuminen	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
Mikä on Kanban -malli https://en.wikipedia.org/wiki/Kanban	
Ajanhallintapelit verkossa https://www.bigfishgames.com/online-games/genres/25/time-management.html	
Ajanhallinnanharjoituksia https://www.officeoxygen.com/content/time-management.pdf	

Resurssi R2.3

Koodi	Nimi
R2.3	Multitasking -taidot
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Lisätä keskittymistaitoja - Kehittää multitasking -taitoja	

❖ *Tarvittavat materiaalit:*

- Stroop -testi

<https://www.youtube.com/watch?v=gjesfzWozo4>

- ❖ - Cantor -testi (alkaa kohdasta 1:49)

https://www.youtube.com/watch?v=FfjKi_QP1nQ

- ❖ Kesto: 30 min

Ohjeet

- Multitasking -taitojen kehittäminen
- Stroop -testi
Kouluttaja näyttää videon: <https://www.youtube.com/watch?v=gjesfzWozo4>
- Cantor -testi
Kouluttaja näyttää videon (testi alkaa kohdasta 1:49)
https://www.youtube.com/watch?v=FfjKi_QP1nQ
- Keskustelua
Kouluttaja pyytää osallistujia kertomaan kokemuksiaan harjoituksista

Harjoituksen lisätiedot

Video ja pohdintaharjoitus

Arviointi

N/A

Lähteet/Lisämateriaalit

<https://www.youtube.com/watch?v=aqNjEzHgVg> : TedX talk työskentelystä paineen alla.

Miten suoriutua paineen alla: The Science of doing your best when it matters the most, Hendrie Weisinger & J.P. Pawliw-Fry

<https://www.youtube.com/watch?v=aDIQ4EE8EG8> : Dr JP Pawliw-Fryn neuvot miten työskennellä paineen alla

<https://www.youtube.com/watch?v=cPxyGeagKwg> : Suorituskyky paineen alla, neuropsykologia

<https://www.youtube.com/watch?v=GBF9xXhSFRc> : Muuta paine- ja stressiärsykkeet jännitykseksi

<https://www.scienceabc.com/humans/what-happens-in-your-brain-when-youre-stressed.html> : Stressi aivoissa

<https://www.psychologytoday.com/us/blog/you-illuminated/201104/under-pressure-your-brain-conflict> : Miksi konfliktit eivät tee hyvää aivoillesi

https://www.huffingtonpost.com/2014/11/18/brain-stress_n_6148470.html?guccounter=1 : Miten stressi muuttaa aivoja

<http://successunderpressure.com/2018/01/24/effects-stress-brain/> : Stressin vaikutukset aivoihimme

<https://www.youtube.com/watch?v=iB-YzBKsMM0> : Lisää itseluottamustasi töissä

<https://www.entrepreneur.com/article/224943> : Miten aivosi toimivat, kun teet monta asiaa yhtä aikaa

Koodi	Nimi
R2.4	Sateenkaaren värit
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Työajan tehokkaan suunnittelun merkityksen ymmärtäminen - Tehtävien priorisoimisen merkityksen ymmärtäminen - Projektin tehtävien jaottelun ymmärtäminen ❖ <i>Tarvittavat materiaalit: PPTS2.1</i> ❖ <i>Kesto: 30 min</i>	
Ohjeet	
Osallistujat jaetaan kahteen ryhmään ja heitä pyydetään tekemään yhden minuutin aikana paperille kuva, jossa sateenkaaren värit toistuvat kaksi kertaa, paitsi punainen. Vaihtoehtona voidaan pyytää luomaan kollaasi piirtämisen sijaan kahdessa minuutissa. Kouluttaja antaa 10 min aikaa ryhmille tehtävän strategian määrittelemiseen. Harjoituksen jälkeen kouluttaja näyttää PowerPoint-esityksen osallistujille. <i>Keskustelua</i> - Kouluttaja pyytää osallistujia jakamaan kokemuksiaan harjoituksesta - Oliko PowerPoint- esityksessä heille jotain kiinnostavaa?	
Harjoituksen lisätiedot	
-	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
Priorisointitehtävä -video https://www.youtube.com/watch?v=kDAYUN92i70	
Tehokas tehtävälista http://www.dansilvestre.com/effective-to-do-list-format/	
Priorisointi -video https://www.youtube.com/watch?v=4QL-cZieolk	
SMART -tavoitteet, SAMHSA Native Connection. https://www.samhsa.gov/sites/default/files/nc-smart-goals-fact-sheet.pdf	
Käytä S.M.A.R.T. tavoitteita tehdäksesi objektiivisia suunnitelmia https://www.techrepublic.com/article/use-smart-goals-to-launch-management-by-objectives-plan/	
Gantt -kaavio https://www.youtube.com/watch?v=cGkHjby1xKM https://www.gantt.com/creating-gantt-charts.htm	
Resurssien jakaminen https://teamdeck.io/project-management/resource-allocation-for-project-managers/ https://www.timecamp.com/blog/2018/04/resource-allocation-project-management/ https://www.projectmanager.com/blog/resource-allocation	
Tehtävälista https://zapier.com/learn/project-management/kanban-board/	

Tiiminhallinta:

<https://www.youtube.com/watch?v=PWmhl6rzVpM>

https://www.youtube.com/watch?v=H0_yKBitO8M

<https://www.youtube.com/watch?v=B0w-ASaOb94>

Parhaan suorituskyyvyn kulttuurin luominen:

<https://www.youtube.com/watch?v=BAdeFHIhKi4>

Kuinka kehittää suorituskyyvyn ilmaisimia (KPI):

<https://www.youtube.com/watch?v=2tuWjtc2Ifk>

https://www.youtube.com/watch?v=f_szFzBjffg

<https://www.youtube.com/watch?v=91SKwBX419k>

<https://www.optimizesmart.com/understanding-key-performance-indicators-kpis-just-like-that/>

https://www.mindtools.com/pages/article/newTMM_87.htm

PPT S2.1

Käytännön taidot

<https://resetproject.eu/openfile/487>

Taito 3 – Kriittinen ajattelu

Taito 3: Kriittinen ajattelu - ongelmanratkaisu			
Tunnit yhteensä: 4h	Lähiopetus: 2h	Verkko-opinnot: 2h	
Oppimistulokset	Osan läpikäytyään, osallistujat osaavat: ❖ Tukea ikääntyvien ymmärrystä ja suvaitsevaisuutta yhteisöä kohtaan ja halua oppia niiltä, joille he haluavat tehdä yhteisöperusteiseen oppimiseen perustuvan projektin. ❖ Kuvailla yhteisön merkitystä yhteisöperusteiseen oppimiseen perustuvan projektin onnistumiselle. ❖ Määritellä yhteisöperusteisen oppimisen. ❖ Ilmaista empatiaa ja kunnioitusta yhteisön eri ryhmille (sosiaalinen älykkyys) ❖ Osoittaa avoimuutta yhteisölle yhteisöllisten projektien (tiimityö) kautta.		
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
5min	Luokkahuone, jossa tuolit ympyrämuodostelmassa	<i>Esittely</i> Osallistujat asettuvat istumaan tuoleihin, jotka on asetettu valmiiksi ympyrämuodostelmaan. Kouluttaja kertoo tapaamiskerran sisällön: "Yhteisön kengissä".	R3.1

80min	Liite "Betowen", kortit (40 kpl), liima (4), viivotin, sakset (4), kynät (6), kaksi erillistä huonetta. Tässä pelissä tarvitaan kaksi erillistä huonetta. Toisessa huoneessa on materiaalit siltojen rakentamista varten (materiaalilista). Molemmissa huoneissa tulee olla kaksi pöytää tai tuolia metrin etäisyydeltä toisistaan, jotka esittävät laaksoa, jonka ylle silta pitäisi rakentaa. Käytettävä aika/tehtävä: - Pelin esittely ja ryhmien jako: 5 min - Ryhmien valmistautuminen: 10 min - Kahden insinöörin ensimmäinen matka Betoweniin (1. tapaaminen) : 5 min	Betowenilaiset Tämä pelin avulla kiinnitetään huomiota kulttuurienväliseen viestintään ja sopeutumiskykyyn, mutta se tuo esille myös tärkeitä seikkoja palveluoppimisesta. Pelissä insinöörit menevät Betowensiin tarkoituksenaan auttaa, mutta heidän onnistumisensa riippuu yksinomaan heidän kyvystään oppia Betowenin yhteisöltä ja sopeutumisestaan kulttuuriin. Riippumatta siitä miten tiimi on onnistunut suorittamaan tehtävänsä, tämän harjoituksen tarkoituksena on edistää keskustelua yhteisön palvelusta; tarpeesta oppia yhteisöltä, jota autetaan, henkilökohtaisesta muutoksesta ja sopeutumisesta, jotka tapahtuu yhteistyön tuloksena ja keskinäisestä oppimisesta; kuinka avoin, nöyrä ja kunnioittava lähestymistapa sekä halu oppia yhteisöltä ja selvittää tarkasti sen ongelmat, johtavat todelliseen muutokseen joka kestää kauemmin kuin yksinkertainen yhteisöprojekti. Tämä peli kuvastaa kahden eri kulttuurin vuorovaikutusta, jossa ryhmä insinöörejä siirtyy toiselle paikkakunnalle (Betowens) kertomaan kuinka siltoja rakennetaan. Betowens on köyhä maa, jonka yhteisössä on monia ongelmia, ja insinöörit kokevat voivansa auttaa ja käyttää asiantuntemustaan heidän hyödykseen. Jotta insinöörit voisivat onnistua, heidän on kuitenkin tunnistettava ja osattava tulkita Betowensin asukkaiden käyttäytymistä. Ryhmän koosta riippuen, 4-8 hlöä on insinöörejä, jotka opettavat siltojen rakentamista. Kouluttaja antaa tälle ryhmälle ohjeet ja lähettää heidän huoneeseen, jossa siltojen rakennusmateriaalit ovat. Toinen ryhmä esittää Betowenin asukkaita. Kouluttaja antaa heille ohjeet ja pyytää heitä jäämään luokkahuoneeseen harjoittelemaan. Jos ryhmä on suuri (yli 16 hlöä), osa osallistujista voi toimia tarkkailijoina, jolloin he voivat tehdä muistiinpanoja pelin aikana ja osallistua loppukeskusteluun. Tarkkailijoiden ei tulisi tietää Betowenilaisten ohjeita, ennen insinöörejä, joten he joutuvat lähtemään huoneesta yhdessä insinöörien kanssa.	R3.2
		Loppukeskustelu	

	- Ryhmien valmistautuminen: 5 min - Sillan rakentaminen: 10 min Harjoituksen jälkeen pidetään koko ryhmän kesken loppukeskustelu	- Mikä oli kunkin ryhmän tehtävä? - Millaisia tunteita peli herätti? - Onnistuitteko suorittamaan tehtävän? Jos ette, miksi? - Uskotteko että tulevaisuudessa Betowenilaiset osaavat rakentaa sillan itse? Jos ei, miksi? - Mikä oli Betowenilaisten vastaus insinöörien ensimmäiseen suunnitelmaan? - Mitä muutoksia insinöörit tekivät suunnitelmaansa Betowenilaisten vastauksen perusteella? - Mikä pelissä oli turhauttavaa? - Mikä olisi ollut ratkaisu tähän harjoitukseen? - Mitä voimme oppia tästä pelistä? - Mitä tämä peli opetti vapaaehtoistyöstä? - Millaisessa roolissa yhteisö on mielestäsi yhteisöperusteisessa oppimisessa? - Miten mielestäsi tällainen tapa käsitellä yhteisöä vaikuttaa yhteisöön?	
30min	Tuolit ympyrämuodostelmassa	<i>Yhteisöperusteiseen oppimiseen pohjautuvat projektit</i> Tämän harjoituksen tarkoituksena on vahvistaa osallistujien ymmärrystä yhteisöperusteiseen oppimiseen pohjautuvista projekteista. Kouluttaja johdattelee keskusteluun yhteisöperusteisesta oppimisesta. Kouluttaja kysyy osallistujilta esim: - Miksi mielestäsi on tärkeää olla valmis oppimaan yhteisöltä, jota haluat palvella? - Kuinka oppimisasenne voi ketoa arvostuksesta? - Millaisia käytännön asioita voidaan oppia yhteisöperusteiseen oppimiseen pohjautuvien projektien kautta? - Kouluttaja pyytää osallistujia kertomaan kokemuksistaan harjoituksen aikana.	R3.3
5min		<i>Keskustelua</i> - Kouluttaja pyytää vapaaehtoisia kertomaan mitä he ovat oppineet kokoontumisen aikana tai mikä on ollut kiinnostavaa/hyödyllistä.	R3.4

		- Kouluttaja kertaa mistä moduulissa on ollut kyse ja kysyy mitä oppimistavoitteita he ovat saavuttaneet.	
--	--	---	--

Resurssi R3.1

Koodi	Nimi
R3.1	Johdanto – Kokemusten vaihtoa
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> auttaa osallistujia saamaan miellyttävä olotila ja pohtimaan millaisia odotuksia heillä on alkaville tunneille. ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> https://www.projectmanager.com/blog/20-icebreakers-make-next-meeting-fun ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
Osallistujat asettuvat istumaan tuoleihin, jotka on asetettu valmiiksi ympyrämuodostelmaan. Kouluttaja kertoo tapaamiskerran sisällön: "Yhteisön kengissä".	
Harjoituksen lisätiedot	
Pohdintaharjoitus	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
https://www.dol.gov/odep/topics/youth/softskills/Problem.pdf	
https://www.utc.edu/walker-center-teaching-learning/teaching-resources/ct-ps.php	

Resurssit R3.2

Koodi	Nimi
R3.2	Betowenilaiset
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Tukea ikääntyvien ymmärrystä ja suvaitsevaisuutta yhteisöä kohtaan ja halua oppia niiltä, joille he haluavat tehdä yhteisöperusteiseen oppimiseen perustuvan projektin. - Kuvaila yhteisön merkitystä yhteisöperusteiseen oppimiseen perustuvan projektin onnistumiselle. ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> https://www.viacharacter.org/blog/strengths-conversations-use-tools-deal-obstacles/ ❖ <i>Kesto:</i> 80 min	
Ohjeet	

- Liite "Betowen", kortit (40 kpl), liima (4), viivotin, sakset (4), kynät (6), kaksi erillistä huonetta.
- Tässä pelissä tarvitaan kaksi erillistä huonetta. Toisessa huoneessa on materiaalit siltojen rakentamista varten (materiaalilista).
- Molemmissa huoneissa tulee olla kaksi pöytää tai tuolia metrin etäisyydeltä toisistaan, jotka esittävät laaksoa, jonka ylle silta pitäisi rakentaa.
- Käytettävä aika/tehtävä:
 - Pelin esittely ja ryhmien jako: 5 min
 - Ryhmien valmistautuminen: 10 min
 - Kahden insinöörin ensimmäinen matka Betoweniin (1. tapaaminen): 5 min
 - Ryhmien valmistautuminen: 5 min
 - Sillan rakentaminen: 10 min
- Harjoituksen jälkeen pidetään koko ryhmän kesken loppukeskustelu
- Betowenilaiset
- Tämä pelin avulla kiinnitetään huomiota kulttuurienväliseen viestintään ja sopeutumiskykyyn, mutta se tuo esille myös tärkeitä seikkoja palveluoppimisesta. Pelissä insinöörit menevät Betowensiin tarkoituksenaan auttaa, mutta heidän onnistumisensa riippuu yksinomaan heidän kyvystään oppia Betowenin yhteisöltä ja sopeutumisestaan kulttuuriin. Riippumatta siitä miten tiimi on onnistunut suorittamaan tehtävänsä, tämän harjoituksen tarkoituksena on edistää keskustelua yhteisön palvelusta; tarpeesta oppia yhteisöltä, jota autetaan, henkilökohtaisesta muutoksesta ja sopeutumisesta, jotka tapahtuu yhteistyön tuloksena ja keskinäisestä oppimisesta; kuinka avoin, nöyrä ja kunnioittava lähestymistapa sekä halu oppia yhteisöltä ja selvittää tarkasti sen ongelmat, johtavat todelliseen muutokseen joka kestää kauemmin kuin yksinkertainen yhteisöprojekti.
- Tämä peli kuvastaa kahden eri kulttuurin vuorovaikutusta, jossa ryhmä insinöörejä siirtyy toiselle paikkakunnalle (Betowens) kertomaan kuinka siltoja rakennetaan. Betowens on köyhä maa, jonka yhteisössä on monia ongelmia, ja insinöörit kokevat voivansa auttaa ja käyttää asiantuntemustaan heidän hyödykseen. Jotta insinöörit voisivat onnistua, heidän on kuitenkin tunnistettava ja osattava tulkita Betowensin asukkaiden käyttäytymistä.
- Ryhmän koosta riippuen, 4-8 hlöä on insinöörejä, jotka opettavat siltojen rakentamista. Kouluttaja antaa tälle ryhmälle ohjeet ja lähettää heidän huoneeseen, jossa siltojen rakennusmateriaalit ovat.
- Toinen ryhmä esittää Betowenin asukkaita. Kouluttaja antaa heille ohjeet ja pyytää heitä jäämään luokahuoneeseen harjoittelemaan.
- Jos ryhmä on suuri (yli 16 hlöä), osa osallistujista voi toimia tarkkailijoina, jolloin he voivat tehdä muistiinpanoja pelin aikana ja osallistua loppukeskusteluun. Tarkkailijoiden ei tulisi tietää Betowenilaisten ohjeita, ennen insinöörejä, joten he joutuvat lähtemään huoneesta yhdessä insinöörien kanssa.
- Loppukeskustelu
 - Mikä oli kunkin ryhmän tehtävä?
 - Millaisia tunteita peli herätti?
 - Onnistuitteko suorittamaan tehtävän? Jos ette, miksi?
 - Uskotteko että tulevaisuudessa Betowenilaiset osaavat rakentaa sillan itse?

Jos ei, miksi? Mikä oli Betowenilaisten vastaus insinöörien ensimmäiseen suunnitelmaan? Mitä muutoksia insinöörit tekivät suunnitelmaansa Betowenilaisten vastauksen perusteella? Mikä pelissä oli turhauttavaa? Mikä olisi ollut ratkaisu tähän harjoitukseen? Mitä voimme oppia tästä pelistä? Mitä tämä peli opetti vapaaehtoistyöstä? Millaisessa roolissa yhteisö on mielestäsi yhteisöperusteisessa oppimisessa? Miten mielestäsi tällainen tapa käsitellä yhteisöä vaikuttaa yhteisöön?
Harjoituksen lisätiedot
Peli ja pohdintaharjoitus
Arviointi
N/A
Lähteet/lisämateriaalit
https://www.dol.gov/odep/topics/youth/softskills/Problem.pdf
https://www.utc.edu/walker-center-teaching-learning/teaching-resources/ct-ps.php
Jennifer Wilson (2017) <i>Critical Thinking: a Beginner's Guide to Critical Thinking, Better Decision Making and Problem Solving</i> Create Space Independent Publishing Platform

Resurssi R3.3

Koodi	Nimi
R3.3	Yhteisöperusteinen oppiminen
Esittely	
<i>Tarkoitus:</i> Tämän harjoituksen tarkoituksena on vahvistaa osallistujien ymmärrystä yhteisöperusteiseen oppimiseen pohjautuvista projekteista. ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> Bopp, Michael and Bopp, Judie. 2006. <i>Recreating the World – A Practical Guide to Building Sustainable Communities</i>. Calgary: Four World Press. https://www.researchgate.net/publication/321757546_From_Classroom_to_Community_An_Inquiry_of_Community-Based_Action_Research_Through_Indigenous_Storywork_Principles ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
<i>Yhteisöperusteiseen oppimiseen pohjautuvat projektit</i> Tämän harjoituksen tarkoituksena on vahvistaa osallistujien ymmärrystä yhteisöperusteiseen oppimiseen pohjautuvista projekteista. Kouluttaja johdattelee keskusteluun yhteisöperusteisesta oppimisesta. Kouluttaja kysyy osallistujilta esim: - Miksi mielestäsi on tärkeää olla valmis oppimaan yhteisöltä, jota haluat palvella? - Kuinka oppimisasenne voi ketoa arvostuksesta? - Millaisia käytännön asioita voidaan oppia yhteisöperusteiseen oppimiseen pohjautuvien projektien kautta?	

- Kouluttaja pyytää osallistujia kertomaan kokemuksistaan harjoituksen aikana.

Harjoituksen lisätiedot

Pohdintaharjoitus

Arviointi

N/A

Lähteet/lisämateriaalitKallet Michael (2014) *Think Smarter: Critical Thinking to Improve Problem-Solving and Decision-Making Skills* John Wiley & SonsJohn Butterworth, Geoff Thwaites (2013) *Thinking Skills: Critical Thinking and Problem Solving* Cambridge University PressPeter Gärdenfors, Nils-Eric Sahlin (1988) *Decision, Probability and Utility: Selected Readings* Cambridge University PressBaruch Fischhoff, Sarah Lichtenstein, Paul Slovic, Steven L. Derby, Ralph Keeney (1983) *Acceptable Risk* Cambridge University Press*Resurssi R3.4*

Koodi	Nimi
R3.4	Keskustelua
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> -Tukea ikääntyvien ymmärrystä ja suvaitsevaisuutta yhteisöä kohtaan ja halua oppia niiltä, joille he haluavat tehdä yhteisöperusteiseen oppimiseen perustuvan projektin. ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> Bopp, Michael and Bopp, Judie. 2006. <i>Recreating the World – A Practical Guide to Building Sustainable Communities</i>. Calgary: Four World Press. https://www.researchgate.net/publication/321757546_From_Classroom_to_Community_An_Inquiry_of_Community-Based_Action_Research_Through_Indigenous_Storywork_Principles ❖ <i>Kesto:</i> 5 min	
Ohjeet	
- Kouluttaja pyytää vapaaehtoisia kertomaan mitä he ovat oppineet kokoontumisen aikana tai mikä on ollut kiinnostavaa/hyödyllistä. Kouluttaja kertoo mistä moduulissa on ollut kyse ja kysyy mitä oppimistavoitteita he ovat saavuttaneet.	
Harjoituksen lisätiedot	
Pohdintaharjoitus	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
Kallet Michael (2014) <i>Think Smarter: Critical Thinking to Improve Problem-Solving and Decision-Making Skills</i> John Wiley & Sons	

John Butterworth, Geoff Thwaites (2013) *Thinking Skills: Critical Thinking and Problem Solving*
Cambridge University Press

Peter Gärdenfors, Nils-Eric Sahlin (1988) *Decision, Probability and Utility: Selected Readings* Cambridge University Press

PPT S3.1

Kriittinen ajattelu - ongelmanratkaisu

<https://resetproject.eu/openfile/488>

Taito 4 – Luovat taidot

Taito 4: Luovat taidot			
Tunnit yhteensä: 4h	Lähiopetus: 2h		Verkko-oppiminen: 2h
Oppimis- tulokset	Tämän osan läpikäytyään osallistujat osaavat: - kehittää ryhmän kykyä ajatella yhdessä, pohtia ongelmaa ja löytää yhteyksiä sen osien välille. Osallistujat: - Osaavat tunnistaa ongelman ja sen osat. - Ymmärtävät kuinka yksi muuttuja voi muuttaa kokonaisuutta. - Ymmärtävät miten työ, kollegat ja yritys toimivat yhdessä. - Ymmärtävät henkilökohtaisen pohdinnan ja yhteistyön merkityksen tekemiselle		
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
5min	Projektori Tietokone	<i>Johdanto</i> Kouluttaja esittelee seuraavat videot osallistujille, esitelläkseen aiheen: https://www.youtube.com/watch?v=9Kgy_XmC2el&list=PLcD2TdZ4bXSkAzooSXIfVUgNXgVm9N4_e https://www.youtube.com/watch?v=8MU7L_I9HUA&index=2&list=PLcD2TdZ4bXSkAzooSXIfVUgNXgVm9N4_e	

20min	Projektori Tietokone	Kehopatsaat Valmistelut: Kouluttaja jakaa ryhmän 2 tai 3 eri pienryhmään. - Harjoituksen tavoitteena on, että tiimit muodostavat mahdollisimman nopeasti itsestään asian, joka heille kuvaillaan. Esimerkiksi; kouluttaja sanoo sanan helikopteri ja tiimien on päätettävä miten he asettuvat ja kiinnittyvät toisiinsa muodostaen yhdessä mahdollisimman paljon helikopteria muistuttavan kokonaisuuden. Muita esimerkkejä voisi olla. laiva, kirkko, puu, vesiputous, rekka, pilvenpiirtävä, delfiini jne Mitä vähemmän tiimeillä on aikaa käytettävissä, sitä hausempi peli on.	R4.1
30min		PPT-diojen esittäminen, aiheeseen tutustuminen Yhteenvetokyky Kouluttaja kirjoittaa fläppitaululle kysymyksen "Mitä tarkoittaa yhteenvetokyky?", ja pyytää osallistujia kertomaan ajatuksiaan aiheesta, kirjoittaen vastaukset taululle. Kun kaikki ovat saaneet jakaa ajatuksensa, kouluttaja tekee niistä yhteenvedon, jolloin niistä muodostetaan määritelmä, kuten "Toimintaa, jossa tiivistetään, yhdistetään, yksinkertaistetaan tietty ongelma tietyssä ajassa ja ehdotetaan tietyn tavoitteen saavuttamista". Kouluttaja pyytää osallistujia antamaan esimerkkejä käytännön tilanteista/ ongelmista heidän jokapäiväisessä elämässä. Tämän jälkeen kouluttaja jakaa ryhmän neljään ryhmään ja antaa kullekin ryhmälle paperia ja kyniä. Kukin ryhmä saa aiheeksi yhden teeman alla olevasta luettelosta ja heitä pyydetään käymään läpi kaikki ongelmanratkaisun vaiheet: - Juhlien järjestäminen - Päivällisen tekeminen - Matkan järjestäminen - Laatikon rakentaminen Ryhmillä on aikaa työskennellä 10 min, jonka jälkeen lopputulos esitellään koko ryhmälle. Jokaisesta esityksestä kouluttaja tekee yhteenvedon sen päävaiheista, kokonaisuuden hahmottamiseksi aiheesta: - Ongelma (tarkastellaan ongelmaa ja sen osatekijöitä) - Synteesi (yksityiskohdat, jotka vastaavat kysymyksiin "miten", "milloin" ja "kuka"). - Selitys	R4.2 PPTS4.1

		- Arviointi (tarkastellaan ongelman ja synteessin välistä suhdetta. Varmistetaan että synteesi vastaa ongelmaan).	
30min		<i>Ympyrä</i> Kouluttaja asettaa köyden ympyrän muotoon lattialle. Harjoitus tulisi tehdä suurehkossa tilassa, jossa ei ole esteitä. Osallistujat asettuvat köyden ympärille ja pari osallistujaa jää ympyrän ulkopuolelle tarkkailijaksi. Kouluttaja ohjeistaa osallistujia seuraavasti: "Teidän tehtävänänne on tehdä täydellinen ympyrä 15 minuutin aikana. Voitte puhua, mutta molempien käsien tulee pysyä kiinni köydessä. Kun olette sitä mieltä, että olette saaneet työn valmiiksi, voitte laskea köyden maahan varovasti, niin ettei sen muoto muutu. Vasta sen jälkeen voit irrottaa kätesi. Voitte aloittaa!" Kun köysiryhmä on aloittanut, kouluttaja voi ohjeistaa tarkkailijoita analysoimaan prosessia ja katsomaan mitä tilanteessa olisi opittavaa. 15 minuutin jälkeen, kouluttaja lopettaa harjoituksen, olipa lopputulos mikä tahansa ja ryhmä keskustele harjoituksesta seuraavien kysymysten avulla: Kysymyksiä köysiryhmälle: - Miltä sinusta tuntui pelin aikana? - Mikä oli tehtäväsi? - Saitko tehtävän valmiiksi? Ellet, mikä esti sinua? - Miten asian voisi tehdä paremmin ensi kerralla? Kysymyksiä tarkkailijoille: - Miltä tuntui olla tarkkailija? - Mitä huomasit pelin aikana? - Mikä oli kiinnostavinta? - Millaisia haasteita ryhmällä oli? - Mitä olisi voinut tehdä paremmin? Pohdintakysymyksiä molemmille ryhmille: - Mikä oli tämän pelin tarkoitus? - Mitä voimme oppia ryhmistämme tässä pelissä? - Olemmeko valmiita pyytämään apua? - Onko sinulle käynyt koskaan niin, että olet niin keskittynyt tehtävään, että unohdat olla mukava muille? - Mitä silloin on tapahtunut? Miltä sinusta tuntui? Useimmiten kun ryhmät tekevät tätä tehtävää, he eivät pyydä ulkopuolisilta apua ja turhautuvat ja tulevat kärsimättömiksi toisiinsa. Tämä kertoo jotain tärkeää ryhmistä. Ryhmät ovat usein niin keskittyneitä tehtävään, että he unohtavat ottaa muut mukaan projektiin, vaikka tehtävä olisi paljon helpompi tehdä koko ryhmänä. Lisäksi jos ihmissuhteet eivät ole etusijalla toteutuksessa, voi se aiheuttaa jännitteitä ja ryhmän jakautumista.	R4.3

30min		<i>Pohdinta</i> Tämän harjoituksen tarkoituksena on korostaa osallistujille, miten tärkeää on pitää taukoa päivittäisistä tehtävistä ja pohtia kokemuksia ja arvioida omaa työtä. Kouluttaja valitsee yhden alla olevista lainauksista ja kirjoittaa sen taululle niin, että kaikki voivat sen lukea: "Jos et tiedä minne olet menossa, mikä tahansa suunta on hyvä." (Tuntematon) "Ilman pohdintaa, menemme sokeasti eteenpäin polullamme, luomme tahattomia seurauksia, saavuttamatta koskaan mitään tärkeää". (Tuntematon) "Suuria asioita ei saavuteta lihaksilla, nopeudella tai fyysisellä taitavuudella, vaan pohdiskelemalla ja luonteen lujuuudella". (Marcus Tullius Cicero) Pyydä osallistujia lukemaan lainaukset ja keskustelemaan keskenään aiheesta. Keskustelun päätteeksi kouluttaja voi kysyä seuraavat kysymykset: Miksi on tärkeää pohtia jälkeinpäin juuri toteutettua projektia? Kuinka henkilökohtainen pohdinta voi auttaa sinua ja/tai ryhmää?	R4.4
5min	Projektori Tietokone	Kouluttaja näyttää seuraavan videon osallistujille: https://www.youtube.com/watch?v=zO2LdDpx-Tc <i>Keskustelua</i> - Kouluttaja pyytää vapaaehtoisia kertomaan mitä he ovat oppineet kokoontumisen aikana tai mikä on ollut kiinnostavaa/hyödyllistä.	

Resurssi R4.1

Koodi	Nimi
R4.1	Kehopatsaat
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> kehittää ryhmän kykyä ajatella yhdessä, pohtia ongelmaa ja löytää yhteyksiä sen osien välille. ❖ <i>Kesto:</i> 20 min	
Ohjeet	
Valmistelut: Kouluttaja jakaa ryhmän 2 tai 3 eri pienryhmään. - Harjoituksen tavoitteena on, että tiimit muodostavat mahdollisimman nopeasti itsestään asian, joka heille kuvaillaan. Esimerkiksi; kouluttaja sanoo sanan helikopteri ja tiimien on päätettävä miten he asettuvat ja kiinnittyvät toisiinsa muodostaen yhdessä mahdollisimman paljon helikopteria muistuttavan kokonaisuuden. Muita esimerkkejä voisi olla. laiva, kirkko, puu, vesiputous, rekka, pilvenpiirtävä, delfiini jne Mitä vähemmän tiimeillä on aikaa käytettävissä, sitä hausempi peli on.	

Harjoitukset lisätiedot

Peli ja pohdintaharjoitus

Arviointi

N/A

Lähteet/lisämateriaalit

<https://www.uberdigit.com/how-to-develop-your-ability-to-synthesize-information-a-key-entrepreneurial-skill/>

Resurssi R4.2

Koodi	Nimi
R4.2	Yhteenvetotaito
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Osallistujat osaavat tunnistaa ongelman ja sen osat. - Osallistujat ymmärtävät kuinka yksi muuttuja voi muuttaa kokonaisuutta. ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> PPTS4.1 ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
Yhteenvetokyky Kouluttaja kirjoittaa fläppitaululle kysymyksen "Mitä tarkoittaa yhteenvetokyky?", ja pyytää osallistujia kertomaan ajatuksiaan aiheesta, kirjoittaen vastaukset taululle. Kun kaikki ovat saaneet jakaa ajatuksensa, kouluttaja tekee niistä yhteenvedon, jolloin niistä muodostetaan määritelmä, kuten "Toimintaa, jossa tiivistetään, yhdistetään, yksinkertaistetaan tietty ongelma tietyssä ajassa ja ehdotetaan tietyn tavoitteen saavuttamista". Kouluttaja pyytää osallistujia antamaan esimerkkejä käytännön tilanteista/ ongelmista heidän jokapäiväisessä elämässä. Tämän jälkeen kouluttaja jakaa ryhmän neljään ryhmään ja antaa kullekin ryhmälle paperia ja kyniä. Kukin ryhmä saa aiheeksi yhden teeman alla olevasta luettelosta ja heitä pyydetään käymään läpi kaikki ongelmanratkaisun vaiheet: - Juhlien järjestäminen - Päivällisen tekeminen - Matkan järjestäminen - Laatikon rakentaminen Ryhmillä on aikaa työskennellä 10 min, jonka jälkeen lopputulos esitellään koko ryhmälle. Jokaisesta esityksestä kouluttaja tekee yhteenvedon sen päävaiheista, kokonaisuuden hahmottamiseksi aiheesta: - Ongelma (tarkastellaan ongelmaa ja sen osatekijöitä) - Synteesi (yksityiskohdat, jotka vastaavat kysymyksiin "miten", "milloin" ja "kuka"). - Selitys - Arviointi (tarkastellaan ongelman ja synteesin välistä suhdetta. Varmistetaan että synteesi vastaa ongelmaan).	

Harjoituksen yksityiskohdat
Pohdintaharjoitus
Arviointi
N/A
Lähteet/lisämateriaalit
The Student Leadership Guide 4th Edition https://www.amazon.com/Student-Leadership-Guide-Brendon-Burchard/dp/1600374921
http://www.findingdulcinea.com/features/edu/Strategies-for-Synthesis-Writing.html

Resurssi R4.3

Koodi	Nimi
R4.3	Ympyrä
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Ymmärtävät miten työ, kollegat ja yritys toimivat yhdessä. ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> PPTS4.1 ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
<i>Ympyrä</i> Kouluttaja asettaa köyden ympyrän muotoon lattialle. Harjoitus tulisi tehdä suurehkossa tilassa, jossa ei ole esteitä. Osallistujat asettuvat köyden ympärille ja pari osallistujaa jää ympyrän ulkopuolelle tarkkailijaksi. Kouluttaja ohjeistaa osallistujia seuraavasti: "Teidän tehtävänänne on tehdä täydellinen ympyrä 15 minuutin aikana. Voitte puhua, mutta molempien käsien tulee pysyä kiinni köydessä. Kun olette sitä mieltä, että olette saaneet työn valmiiksi, voitte laskea köyden maahan varovasti, niin ettei sen muoto muutu. Vasta sen jälkeen voit irrottaa kätesi. Voitte aloittaa!" Kun köysiryhmä on aloittanut, kouluttaja voi ohjeistaa tarkkailijoita analysoimaan prosessia ja katsomaan mitä tilanteessa olisi opittavaa. 15 minuutin jälkeen, kouluttaja lopettaa harjoituksen, olipa lopputulos mikä tahansa ja ryhmä keskustele harjoituksesta seuraavien kysymysten avulla: Kysymyksiä köysiryhmälle: - Miltä sinusta tuntui pelin aikana? - Mikä oli tehtäväsi? - Saitko tehtävän valmiiksi? Ellet, mikä esti sinua? - Miten asian voisi tehdä paremmin ensi kerralla? Kysymyksiä tarkkailijoille: - Miltä tuntui olla tarkkailija? - Mitä huomasit pelin aikana? - Mikä oli kiinnostavinta? - Millaisia haasteita ryhmällä oli? - Mitä olisi voinut tehdä paremmin? Pohdintakysymyksiä molemmille ryhmille: - Mikä oli tämän pelin tarkoitus? - Mitä voimme oppia ryhmistämme tässä pelissä?	

- Olemmeko valmiita pyytämään apua?
- Onko sinulle käynyt koskaan niin, että olet niin keskittynyt tehtävään, että unohdat olla mukava muille?
- Mitä silloin on tapahtunut? Miltä sinusta tuntui?

Useimmiten kun ryhmät tekevät tätä tehtävää, he eivät pyydä ulkopuolisilta apua ja turhautuvat ja tulevat kärsimättömiksi toisiinsa. Tämä kertoo jotain tärkeää ryhmistä. Ryhmät ovat usein niin keskittyneitä tehtävään, että he unohtavat ottaa muut mukaan projektiin, vaikka tehtävä olisi paljon helpompi tehdä koko ryhmänä. Lisäksi jos ihmissuhteet eivät ole etusijalla toteutuksessa, voi se aiheuttaa jännitteitä ja ryhmän jakautumista.

Harjoituksen lisätiedot

Pohdintaharjoitus

Arviointi

N/A

Lähteet/lisämateriaalit

<https://www.thebalancecareers.com/creative-thinking-definition-with-examples-2063744>

<https://education.gov.scot/improvement/learning-resources/What%20are%20creativity%20skills>

Resurssi R4.4

Koodi	Nimi
R4.4	Pohdinta
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Ymmärtävät henkilökohtaisen pohdinnan ja yhteistyön merkityksen tekemiselle ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> ❖ https://www.goodreads.com/author/quotes/17212.Marcus_Aurelius ❖ <i>Kesto: 30 min</i>	
Ohjeet	
<i>Pohdinta</i> Tämän harjoituksen tarkoituksena on korostaa osallistujille, miten tärkeää on pitää taukoa päivittäisistä tehtävistä ja pohtia kokemuksia ja arvioida omaa työtä. Kouluttaja valitsee yhden alla olevista lainauksista ja kirjoittaa sen taululle niin, että kaikki voivat sen lukea: "Jos et tiedä minne olet menossa, mikä tahansa suunta on hyvä." (Tuntematon) "Ilman pohdintaa, menemme sokeasti eteenpäin polullamme, luomme tahattomia seurauksia, saavuttamatta koskaan mitään tärkeää". (Tuntematon) "Suuria asioita ei saavuteta lihaksilla, nopeudella tai fyysisellä taitavuudella, vaan pohdiskelemalla ja luonteen lujuuudella". (Marcus Tullius Cicero) Pyydä osallistujia lukemaan lainaukset ja keskustelemaan keskenään aiheesta. Keskustelun päätteeksi kouluttaja voi kysyä seuraavat kysymykset: Miksi on tärkeää pohtia jälkeinpäin juuri toteutettua projektia? Kuinka henkilökohtainen pohdinta voi auttaa sinua ja/tai ryhmää?	
Harjoituksen lisätiedot	
Pohdintaharjoitus	

Arviointi

N/A

Lähteet/lisämateriaalit

<https://www.uberdigit.com/how-to-develop-your-ability-to-synthesize-information-a-key-entrepreneurial-skill/>

The Student Leadership Guide 4th Edition <https://www.amazon.com/Student-Leadership-Guide-Brendon-Burchard/dp/1600374921>

<http://www.findingdulcinea.com/features/edu/Strategies-for-Synthesis-Writing.html>

PPT S4.1

Luovat taidot

<https://resetproject.eu/openfile/489>

Taito 5 – Viestintätaidot

Taito 5: Viestintätaidot			
Tunnit yhteensä: 4h		Lähiopetus: 2h	Verkko-oppiminen: 2h
Oppimistulokset		Käytyään tämän osan läpi, osallistujat osaavat: - viestinnän perusteet (puhe-, kirjallinen- ja sanaton viestintä) - tunnistaa viestinnän ongelmat ja löytää väylät niiden ratkaisemiseen - harjoittaa aktiivista kuuntelua saavuttaakseen tehokkaan viestinnän - tehdä jäsenneltyjä esityksiä asianmukaisella sanastolla (verbaalinen, ei-sanallinen sisältö) - Viestiä uusien teknologioiden avulla (Skype, Facetime, sähköpostit, Facebook messenger jne.) hyödyntämällä niiden tarjoamia erilaisia mahdollisuuksia.	
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
5min		<i>Johdanto</i> “Millainen oli eilinen päiväsi?” Jokainen osallistuja pitää minuutin puheen aiheesta mutta eri tarkoituksissa eli tarkoitus on saada kuulijat nauramaan tai vihastumaan, vakuuttaa tai saada hämmästyneeksi, motivoida tai saada tuntemaan epävarmaksi jne. (Teema valitaan kouluttajan valmistavalla äänestyksellä)	

20min	Projektori Tietokone PowerPoint - esitys;	Osallistujat katsovat PPT-esityksen, jossa esitetään viestinnän perusteet: 1. <i>Viestin lähettäminen:</i> Verbaalinen viesti Nonverbaalinen viesti Paraverbaalinen viesti Johdonmukaisuuden merkitys 2. <i>Viestin vastaanottaminen:</i> Kuunteleminen Koko huomion antaminen puhujalle Tietoisuus puhujan nonverbaalisista viesteistä Huomion kiinnittäminen sanoihin ja tunteisiin Reflektioiva kuuntelu Muut verbaaliset viestintävälineet 3. <i>Tehokkaan viestinnän esteet:</i> Verbaalisen viestinnän esteet Nonverbaalisen viestinnän esteet	PPT5.1
30min	Projektori Tietokone PowerPoint- esitys	Viestin lähettäminen ja vastaanottaminen Ryhmä jakautuu kahdeksi tiimiksi, jotka muodostaa kaksi sisäkkäistä ympyrää - sisällä oleva ympyrä on aihetta vastaan. Jokaisella puhujalla on kolme minuuttia aikaa esittää näkemyksensä. 1 - 2 keskustelunaihetta valitaan seuraavista Koulutuksen on oltava ilmaista kaikille Opiskelijoiden pääsyä internetiin on rajoitettava Armeijan on oltava nuorille vapaaehtoinen Opiskelijoiden on saatava valita vain ne oppiaineet, joista on kiinnostunut Mitä vieraita kieliä on hyödyllistä opiskella tänä päivänä? Kuinka voidaan teini-ikäisiä ohjata terveisiin elintapoihin? Hallitusten pitäisi estää kolmas maailmansota Onko aseiden kontrollointi tehokas keino estää rikoksia? Hallitusten tulisi kieltää samaa sukupuolta olevien avioliitot. Pitäisikö julkisen sektorin työllistää liikuntavammaisia? Onko politiikkona olo taitoa vai lahjakkuutta? Voiko kukaan olla lain yläpuolella? Sosiaalisen median vaikutukset nykyiseen koulutukseen. Ovatko nykyihmiset liian teknologiarippuvaisia. Ovatko nettiystävät parempia kuin	R5.1

		mielikuvitusystävät? Onko internetin sensurointi tarpeellista? Isompi, ulkoympyrä tarkkailee reaktioita ja vastaväitteitä. Lopuksi he Tekevät yhteenvedon keskittymällä ja kommentoimalla jokaisen puhujan väitteisiin. Tunnistavat puhujan verbaaliset, paraverbaaliset sekä sanattoman viestinnän elementit ja arvioivat niiden tehokkuutta. Tutor kuuntelee ryhmän kommentteja verbaalisista, verbaalisista ja verbaalisista elementeistä ja tekee muistiinpanoja fläppitaululle. Samalla hän rohkaisee ryhmää keskusteluun ja henkilökohtaiseen reflektointiin.	
30 min.	Projektori Tietokone PowerPoint-esitys	Huomion kiinnittäminen sanoihin ja tunteisiin Kouluttaja lukee opiskelijoille Aleksanteri Suuren puheen, jonka jälkeen hän kysyy : "Oliko hän mielestänne vakuuttava?" Kaikkia pyydetään perustelemaan vastauksensa sen jälkeen, kun kaikki ovat ensin katsoneet aiheesta Prezi-esityksen.	R5.2
30min	Projektori Tietokone PowerPoint-esitys	Tehokas viestintä Osallistujat katsovat videon ja lukevat artikkelit. Pohdintaa: - Mikä viestinnän sisältö oli? - <i>Mitä yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia näillä viestintätavoilla on?</i> Kouluttaja pyytää osallistujia tekemään esityksen aiheesta ja viestimään uutisen sisällön valitsemallaan tavalla (sähköpostilla, powerpoint-esityksenä, somessa jne) Osallistujia pyydetään perustelemaan valintansa.	R5.3
30min		Viestinnän ongelmat Kouluttaja jakaa ryhmän kolmeen pienryhmään ja pyytää heitä lukemaan esitetyn BBC-artikkelin ("What it takes to stand up authority? By Martha Henriques, http://www.bbc.com/future/story/20180709-	R5.4

		our-ability-to-stand-up-to-authority-comes-down-to-the-brain) ja tekemään suunnitelman "Sinun on kerrottava lukemasi tiedot kolmelle eri ihmiselle": - koulun johtaja (ryhmä 1), - historioitsija (ryhmä 2), - paikallinen poliisi (ryhmä 3)" (Roolipeli) <i>Keskustelua</i> - Kouluttaja pyytää osallistujia kertomaan ajatuksistaan/kokemuksistaan harjoituksesta.	
5min		<i>Keskustelua</i> - Kouluttaja pyytää vapaaehtoisia kertomaan mitä he ovat oppineet kokoontumisen aikana tai mikä on ollut kiinnostavaa/hyödyllistä. - Kouluttaja kertoo mistä moduulissa on ollut kyse ja kysyy mitä oppimistavoitteita he ovat saavuttaneet.	

Resurssi R5.1

Koodi	Nimi
R5.1	Viestin lähettäminen ja vastaanottaminen
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> tehtävässä harjoitellaan aktiivisen kuuntelemisen taitoja, jotta viestintä olisi tehokasta	
❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
Kaksi joukkuetta muodostaa kaksi sisäkkäistä ympyrää -sisällä oleva ympyrä on aihetta vastaan. Jokaisella puhujalla on kolme minuuttia aikaa esittää näkemyksensä. 1 - 2 keskustelunaihetta valitaan seuraavista Koulutuksen on oltava ilmaista kaikille Opiskelijoiden pääsyä internettiin on rajoitettava Armeijan on oltava nuorille vapaaehtoinen Opiskelijoiden on saatava valita vain ne oppiaineet, joista on kiinnostunut Mitä vieraita kieliä on hyödyllistä opiskella tänä päivänä? Kuinka voidaan teini-ikäisiä ohjata terveisiin elintapoihin? Hallitusten pitäisi estää kolmas maailmansota Onko aseiden kontrollointi tehokas keino estää rikoksia? Hallitusten tulisi kieltää samaa sukupuolta olevien avioliitot. Pitäisikö julkisen sektorin työllistää liikuntavammaisia? Onko politiikkona olo taitoa vai lahjakkuutta: Voiko kukaan olla lain yläpuolella? Sosiaalisen median vaikutukset nykyiseen koulutukseen. Ovatko nykyihmiset liian teknologiariippuvaisia.	

Ovatko nettiystävät parempia kuin mielikuvitusystävät?
Onko internetin sensurointi tarpeellista?

Isompi, ulkoympyrä tarkkailee reaktioita ja vastaväitteitä. Lopuksi he Tekevät yhteenvedon keskittymällä ja kommentoimalla jokaisen puhujan väitteisiin. Tunnistavat puhujan verbaaliset, paraverbaaliset sekä sanattoman viestinnän elementit ja arvioivat niiden tehokkuutta. Tutor kuuntelee ryhmän kommentteja verbaalisista, verbaalisista ja verbaalisista elementeistä ja tekee muistiinpanoja fläppitaululle. Samalla hän rohkaisee ryhmää keskusteluun ja henkilökohtaiseen reflektointiin.

Harjoituksen lisätiedot

Pohdintaharjoitus

Arviointi

N/A

Lähteet/lisämateriaalit

<https://hbr.org/2016/07/what-great-listeners-actually-do>

Zenger, Jack and Folkman, Joseph. What Great Listeners Actually Do, Harvard Business Review

[linkki toiminut 22/7/ 2018]

Resurssi R5.2

Koodi	Nimi
R5.2	Huomion kiinnittäminen sanoihin ja tunteisiin
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - harjoittaa aktiivista kuuntelua saavuttaakseen aktiivisen viestinnän - tehdä jäsenneltyjä esityksiä asianmukaisella sanastolla (verbaalinen, ei-sanallinen sisältö) ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> 1. Aleksanteri suuren puhe: https://sourcebooks.fordham.edu/ancient/arrian-alexander1.asp 2. Prezi -esitys, jossa analysoidaan yllä olevaa puhetta. https://prezi.com/fr8mef0bcphr/the-speech-of-alexander-the-great/# ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
Huomion kiinnittäminen sanoihin ja tunteisiin Kouluttaja lukee opiskelijoille Aleksanteri Suuren puheen, jonka jälkeen hän kysyy : "Oliko hän mielestänne vakuuttava?" Kaikkia pyydetään perustelemaan vastauksensa sen jälkeen, kun kaikki ovat ensin katsoneet aiheesta Prezi-esityksen. Keskustelua: - Mikä oli puheen sisältö? - Mitkä puheen osat olivat merkityksellisiä tunteiden ja mitkä logiikan kannalta? - Luuletko, että puheen pitäjä oli vakuuttava ja millä tavalla?	

Harjoituksen lisätiedot
Pohdintaa ja keskustelua
Arviointi
N/A
Lähteet/lisämateriaalit
Tehokas viestintä https://www.youtube.com/watch?v=I6IAhXM-vps

Resurssi R5.3

Koodi	Nimi
R5.3	Tehokas viestintä
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Osallistujat osaavat: - viestinnän perusteet (puhe-, kirjallinen- ja sanaton viestintä) - tunnistaa viestinnän ongelmat ja löytää väylät niiden ratkaisemiseen - harjoittaa aktiivista kuuntelua saavuttaakseen tehokkaan viestinnän ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> ❖ BBC news video: "People insult me over my facial scars" https://www.bbc.com/news/video_and_audio/headlines/44809513/living-with-facial-scars-in-nigeria ❖ BBC artikkeli: "Scarlett Johansson quits trans role after LGBT backlash" https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-44829766 ❖ Guardian artikkeli: "Scarlett Johansson drops out of trans role after backlash" https://www.theguardian.com/film/2018/jul/13/scarlett-johansson-exits-trans-role-rub-and-tug ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
Tehokas viestintä Osallistujat katsovat videon ja lukevat artikkelit. Pohdintaa: - Mikä viestinnän sisältö oli? - Mitä yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia näillä viestintätavoilla on? Kouluttaja pyytää osallistujia tekemään esityksen aiheesta ja viestimään uutisen sisällön valitsemallaan tavalla (sähköpostilla, powerpoint-esityksenä, somessa jne) ❖ Osallistujia pyydetään perustelemaan valintansa.	
Harjoituksen lisätiedot	
Pohdinta ja luovuusharjoitus	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
Think Fast Talk Smart - viestintätekniikat https://www.youtube.com/watch?v=HANw168hugA	

Tehokkaasn viestinnän kuusi sääntöä

<https://www.youtube.com/watch?v=MeiBMkJXVM>

5 tapaa kehittää viestintätaitojasi

<https://www.youtube.com/watch?v=xr1q-uBtIH4>

Deep Patel, 14 tapaa parantaa viestintätaitoja

<https://www.entrepreneur.com/article/300466>

Leonard, M., Graham, S., & Bonacum, D. (2004). The human factor: the critical importance of effective teamwork and communication in providing safe care. *BMJ Quality & Safety*, 13(suppl 1), i85-i90.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15465961>

Resurssi R5.4

Koodi	Nimi
R5.4	Viestinnän ongelmat
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - tunnistaa viestinnän ongelmat ja löytää väylät niiden ratkaisemiseen ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> "What it takes to stand up authority?: Martha Henriques, http://www.bbc.com/future/story/20180709-our-ability-to-stand-up-to-authority-comes-down-to-the-brain ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
Kouluttaja jakaa ryhmän kolmeen pienryhmään ja pyytää heitä lukemaan esitetyn BBC-artikkelin ("What it takes to stand up authority? By Martha Henriques, http://www.bbc.com/future/story/20180709-our-ability-to-stand-up-to-authority-comes-down-to-the-brain) ja tekemään suunnitelman "Sinun on kerrottava lukemasi tiedot kolmelle eri ihmiselle": - koulun johtaja (ryhmä 1), - historioitsija (ryhmä 2), - paikallinen poliisi (ryhmä 3)" (Roolipeli) <i>Keskustelua</i> Kouluttaja pyytää osallistujia kertomaan ajatuksistaan/kokemuksistaan harjoituksesta.	
Harjoituksen lisätiedot	
Roolipeli	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15465961 Leonard, M., Graham, S., & Bonacum, D. (2004). <i>The human factor: the critical importance of effective teamwork and communication in providing safe care</i>. <i>BMJ Quality & Safety</i>, 13(suppl 1), i85-i90.	

PPT S5.1

Viestintätaidot

<https://resetproject.eu/openfile/490>**Taito 6 – Verkostoitumistaidot**

Taito 6: Verkostoitumistaidot			
Tunnit yhteensä: 4h		Lähiopetus: 2h	Verkko-oppiminen: 2h
Oppimistulokset		Tämän osan jälkeen, osallistujat osaavat: ❖ käyttää verkostoitumiseen tarvittavia välineitä osallistujien hankkimiseksi työpajoihin ❖ Luoda uusia verkostoja osallistujien kesken	
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
15min	Paperia Nimikyltit	<i>Esittely</i> - Kouluttaja pyytää jokaista osallistujaa esittelemään itsensä (ja tarvittaessa kirjoittamaan nimilapun itselleen) - Jäänmurtajaharjoitus (vapaaehtoinen): Mikäli osallistujat eivät tunne toisiaan vielä.	R6.1
30min	Tähden, sydämen, puhekuplan jne muotoisia merkkejä	<i>Miten pärjätä ujouden kanssa?</i> Kouluttaja esittelee aiheen, kertomalla että ihmiset haluavat olla enemmän tai vähemmän huomion keskipisteenä, kuten esimerkiksi jäänmurtajaharjoituksessa on saattanut huomata. Kouluttaja pyytää osallistujia kertomaan milloin he ovat viimeksi yrittäneet kokeilla jotain uutta ja mitä se oli. Tämä harjoitus auttaa lieventämään sosiaalista jännitystä ja lisää ryhmähenkeä. Tämän jälkeen kouluttaja esittelee seuraavan harjoituksen R6.2 itseluottamuksen lisäämiseksi.	R6.2
30min	Paperia ja kyniä	<i>Kehonkieli: mitä kehoni kertoo?</i> Osallistujat ymmärtävät miten tärkeää on kiinnittää huomiota kehonkieleen varsinkin verkostoitumisen yhteydessä (yritysmailmassa).	R6.3

30min	Tietokone ja internetyhteys (1 per osallistuja)	<i>Itsensä mainostaminen</i> Kouluttaja varmistaa, että kaikilla on oma sähköpostiosoite, esittelee LinkedIn -ympäristön ja pyytää kaikkia osallistujia perustamaan oman LinkedIn -profiilin ja lisäämään sinne kaikki omat vahvuutensa.	
15min	Fläppitaulu Värikynät Kamera (tai älypuhelin)	<i>Lopetus</i> - Kouluttaja kysyy osallistujilta mistä he ovat pitäneet päivän aikana. Kouluttaja tekee vastauksista miellekartan, ottaa lopputuloksesta kuvan ja lähettää sen osallistujille.	R6.4

Resurssi R6.1

Koodi	Nimi
R.6.1	Jäänmurtajaharjoitus: 3 totuutta ja 1 valhe
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - lämmittelyharjoitus; - viestintätaitojen kehittäminen; - rohkaista osallistujia työskentelemään yhteistyössä - hauskanpito; - osallistujien nimien oppiminen ❖ <i>Kesto: 10min</i>	
Ohjeet	
Kouluttaja kertoo, että osallistujien tulee esitellä itsensä kertomalla 3 kokemaansa kokemusta elämänsä aikana, joista kaksi on totta ja yksi valhetta. Se joka arvaa mikä kolmesta kertomuksista on valhetta, jatkaa kertomalla omat kolme kokemustaan. Harjoitusta jatketaan, kunnes kaikki osallistajat ovat kertoneet omat kokemuksensa.	
Harjoituksen lisätiedot	
N/R	
Arviointi	
Harjoitusta voidaan pitää onnistuneena, kun jokainen tuntee toistensa etunimen	
Lähteet/lisämateriaalit	
Jäänmurtajaharjoitusten hyödyllisyydestä: https://swiftkickhq.com/icebreakers-why-important/ http://www.ilsc.com/blog/2014/08/5-reasons-use-ice-breakers-warm-exercises-esl-classroom/	

Koodi	Nimi
R.6.2	Harjoitusta itseluottamuksen
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Osallistujien tutustuminen toisiinsa - Kohteliaisuuksien sanomisen harjoittelu - Kohteliaisuuksien vastaanottamisen harjoittelu - Itseluottamuksen vahvistaminen ❖ <i>Kesto: 15 min</i>	
Ohjeet	
Osallistujat jakaantuvat pareiksi ja keskustelevalle vapaasti keskenään 5 min ajan.	
Harjoituksen lisätiedot	
Osallistujat jakaantuvat pareiksi ja keskustelevalle vapaasti keskenään 5 min ajan. Tämän jälkeen kouluttaja pyytää heitä valitsemaan erilaisista merkeistä (eri muotoisia kuten tähti, sydän, puhekuplat jne ja jotka kouluttaja on valmistanut ennen harjoitusta) keskustelukumppanilleen palkinnoksi. Tämän jälkeen ryhmä kokoontuu yhteen ja jokainen osallistuja esittelee oman merkinsä, miksi valitsi kyseisen merkin keskustelukumppanilleen. Esim: Annoin tähden Margaretille, koska mielestäni hän on todellinen johtaja, jota muut kunnioittavat.	
Arviointi	
Harjoituksen jälkeen osallistujien tulisi tietää enemmän asioita toisistaan.	
Lähteet/lisämateriaalit	
Miten voittaa ujous? https://www.youtube.com/watch?v=l4l-nwdBjuw Miten tuntee olonsa varmaksi? https://www.youtube.com/watch?v=0Tk82hEHNnY Motivaation salaisuus: https://www.youtube.com/watch?v=2Lz0VOltZKA&t=7s Vinkkejä itseluottamuksen kehittämiseen: https://www.youtube.com/watch?v=fziSQxiBc	

Resurssi R6.3

Koodi	Nimi
R.6.3	Kehonkieli
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Osallistujat osaavat tunnistaa erilaisia tunteita kehonkielestä - Osallistujat ymmärtävät kehonkielen merkityksen ❖ <i>Kesto: 30min (5-10min valmisteluja pareittain ja 20 min loppukeskustelua)</i>	
Ohjeet	
Harjoituksen tavoitteena on luoda kahden ihmisen välinen keskustelu, jossa kaikki viestintä tapahtuu kehonkielen välityksellä.	

Harjoituksen yksityiskohdat

Ryhmä jakautuu pareiksi ja kouluttaja pyytää heitä keksimään kahden ihmisen välisen keskustelun. Keskustelu tulee kirjoittaa paperille.

Parien tulee esittää tämä keskustelu kehonkielen avulla ja muu ryhmä arvaa mistä keskustelussa on kyse. Tämän jälkeen pari lukee kirjoitetun keskustelun.

Arviointi

N/A

Lähteet/lisämateriaalit

Ajatusten lukeminen kehonkielen avulla:

<https://www.youtube.com/watch?v=W3P3rT0j2gQ>

Miten saada aikaan hyvä keskustelu:

<https://www.youtube.com/watch?v=H6n3iNh4XLI>

Kehon signaalit ja niiden merkitykset:

<https://www.youtube.com/watch?v=HR7bVnWPa6Q>

Kehonkielen merkitys:

<https://www.mosalingua.com/en/body-language-importance/>

Vinkkejä kehonkieleen verkostoituessa: <https://www.entrepreneur.com/article/227257>

Resurssi R6.4

Koodi	Nimi
R.6.4	Yhteenveto osasta – miellekartta
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Yhteenvedon tekeminen osasta miellekartan avulla. ❖ <i>Kesto:</i> 15min	
Ohjeet	
- Kouluttaja pyytää osallistujia kuvailemaan osaa yhdellä sanalla. - Kouluttaja kirjoittaa nämä sanat taululle - Kouluttaja antaa kynän osallistujille ja he saavat piirtää nuolia, joilla he liittävät sanat toisiinsa - Osallistujat saavat kirjoittaa tarvittaessa myös lisää sanoja - Kouluttaja lisää puuttuvat käsitteet	
Harjoituksen lisätiedot	
N/R	
Arviointi	
-	
Lähteet/lisämateriaalit	
- Miellekartasta: https://imindmap.com/articles/why-mind-mapping-works/ https://www.youtube.com/watch?v=5nTuScU70As - Miten miellekartta luodaan: https://www.youtube.com/watch?v=wLWV0XN7K1g https://www.youtube.com/watch?v=XskqMhtndfQ	

Taito 7 – Kulttuurienvälinen tietoisuus

Taito 7: Kulttuurienvälinen tietoisuus			
Tunin yhteensä: 4h	Lähiopetus: 2h		Verkko-opiskelu: 2h
Oppimistulokset	<i>Tämän osan jälkeen osallistujat:</i> ❖ Ymmärtävät eri kulttuurien erilaisia tapoja viestiä ❖ Ymmärtävät eri kulttuurien nonverbaalista viestintää ❖ Ymmärtävät eri kulttuurien sosiaalisia sääntöjä ja tapoja		
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
5min	Projektori Tietokone	<i>Esittely</i> Kouluttaja näyttää seuraavan videon osallistujille: https://www.youtube.com/watch?v=sg_YlqgprB4	
10min	Projektori Tietokone PowerPoint -esitys;	<i>Mitä on kulttuuri?</i> <i>Lyhyt teoreettinen esittely aiheesta.</i> - Kouluttaja esittelee 6 määritelmää kulttuurille ja osallistujilla on hetki aikaa (1min) valita määritelmistä 1-2, jotka heidän mielestään kuvastavat termiä parhaiten. - Kouluttaja kertoo, että kaikki määritelmät kulttuurin oikeita määritelmiä. Osallistujille esitellään jäävuorikuva, jossa näkyy kulttuurin näkyvät ja näkymättömät osat. - Kouluttajan tulisi tehdä tästä osasta mahdollisimman vuorovaikutteinen, eikä hänen tulisi kiirehtiä.	R7.1 PPT S7.1
20min	Kulho omenoita	<i>Minun omenani</i> Tämän harjoituksen tarkoituksena on lisätä osallistujien tietoisuutta yleistämisestä/stereotyyppioista. - He ymmärtävät, että vaikka omena on omena ja kuuluu omenoiden ryhmään, siinä on edelleen yksilöllisiä ominaisuuksia. - Jos he kiinnittävät huomiota erityispiirteisiin, he voivat erottaa omenat toisistaan ja löytää omansa uudelleen. - Vaikka ryhmä ensisilmäyksellä saattaa tuntua homogeeniseltä, tarkasteltaessa asiaa lähemmin asia on toisin. - Kouluttaja voi valita minkä tahansa hedelmän tai vihanneksen tähän	R7.2

		harjoitukseen, mutta niiden tulee olla samaa lajia!	
20min	Kortit, jossa kuvataan tervehtimistapa	<i>Tervehdyspeli</i> - Tavoitteena kulttuurien välisten väärinkäsitysten kokeminen ja ryhmän löytäminen. - Harjoituksessa osallistujat ovat tietyn kulttuurin edustajia ja tervehtivät kyseisen kulttuurin mukaisesti. - Heidän tulee löytää oma ryhmänsä (vähintään 3 hlöä) tervehtimällä toisiaan. Puhuminen on kiellettyä! <i>Keskustelua</i> - Miltä osallistujista tuntui harjoituksen aikana? - Millaisia väärinkäsityksiä he kohtasivat? - Miten he selittävät kokemansa?	R7.3
60min	Kortit jokaiseen pöytää (1 per ryhmä); Ohjeet jokaiseen pöytään (kouluttaja kerää ne ennen pelin alkua) Fläppitaulu ja tussit palautekeskustelu a varten	<i>BARNGA -peli</i> BARNGA -peli vie osallistujat tilanteeseen, jossa he kokevat yllätyksen ymmärtäessään, että monista samankaltaisuuksista huolimatta toisesta kulttuurista tulevilla ihmisillä on eroja siinä, miten he tekevät asioita. Pelaajat oppivat ymmärtämään ja sovittamaan näitä eroja. - Pelissä kouluttaja jakaa ryhmän pienryhmiksi. - Jokaisessa ryhmässä on salaa erilaiset säännöt - Osallistujat vaihtavat pöydästä toiseen, mutta heillä ei ole lupa puhua, joten paljon väärinymmärryksiä on luvassa. - Kouluttajan tulee varmistaa, etteivät pelaajat saa puhua tai kirjoittaa. Piirtäminen on sallittua! - Peliä pelataan 5 kierrosta, 5 min/kierros. <i>Keskustelua</i> - Millaisia kokemuksia osallistujilla oli pelin aikana. - Keksivätkö he pelin juonen?	R7.4
5mn		<i>Keskustelua</i> - Kouluttaja pyytää vapaaehtoisia kertomaan mitä he ovat oppineet kokoontumisen aikana tai mikä on ollut kiinnostavaa/hyödyllistä.	

		- Kouluttaja kertoo mistä moduulissa on ollut kyse ja kysyy mitä oppimistavoitteita he ovat saavuttaneet.	
--	--	---	--

Resurssi R7.1

Koodi	Nimi
R.7.1	Mitä on kulttuuri
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Osallistujien tulisi ymmärtää, että kulttuuri tulisi käsittää laajana kokonaisuutena ❖ <i>Kesto:</i> 10min	
Ohjeet	
. <i>Lyhyt teoreettinen esittely aiheesta.</i> - Kouluttaja esittelee 6 määritelmää kulttuurille PowerPoint-esityksestä (PPT S6.1 "Mitä on kulttuuri") ja osallistujilla on hetki aikaa (1min) valita määritelmistä 1-2, jotka heidän mielestään kuvastavat termiä parhaiten. - Kouluttaja kertoo, että kaikki määritelmät kulttuurin oikeita määritelmiä. Osallistujille esitellään jäävuorikuva, jossa näkyy kulttuurin näkyvät ja näkymättömät osat. - Kouluttajan tulisi tehdä tästä osasta mahdollisimman vuorovaikutteinen, eikä hänen tulisi kiirehtiä.	
Harjoituksen lisätiedot	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
Mitä on kulttuuri: https://www.youtube.com/watch?v=NSCFxDKJWwo https://www.youtube.com/watch?v=Me2HITQPS40 Kulttuurienvälinen tietoisuus: https://www.youtube.com/watch?v=VMwjscSCcf0&list=PLenhmNbAT2DRkKITt806SZtQF8QYAJJOU https://www.youtube.com/watch?v=plD04Jzsot4 https://www.skillsyouneed.com/ips/intercultural-awareness.html https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1080436.pdf https://www.researchgate.net/publication/233471720_Intercultural_awareness_Modelling_an_understanding_of_cultures_in_intercultural_communication_through_English_as_a_lingua_franca	

Resurssi R7.2

Koodi	Nimi
-------	------

R.7.2	Minun omenani
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Tämän harjoituksen tarkoituksena on lisätä tietoisuutta yleistämisestä/stereotyyppioista. ❖ <i>Kesto:</i> 20 min	
Ohjeet	
Ensinäkemältä näyttäisi, että kulhossa on homogeeninen ryhmä hedelmiä ja jokaisella on käsitys miltä esim omena tai appelsiini näyttää. Kategorisoimme ne mielessämme. Mutta kun niistä havaitaan persoonallisia ominaisuuksia, valitusta hedelmästä tulee tarkkailijan silmissä ainutlaatuinen. Ensimmäiset olettamukset eivät kata koko persoonallisuutta eikä luonnetta hedelmässä tai ihmisessä, sillä aina on jotain enemmän kuin osataan olettaakaan. - Aloita harjoitus esittelemällä hedelmäkoria ja kysy osallistujilta mitä he näkevät ja mitkä heidän ensimmäiset olettamuksensa tästä omenasta ovat (esim: pyöreä, makea, sileä). - Anna heille muutama sekunti aikaa vastata: ei ole väliä ovatko vastaukset oikein tai väärin, tämä on vain alustava harjoitus, jolla osallistujat saadaan mukaan ja yleiset olettamukset näkyviksi. - Älä anna heille liikaa aikaa, noin 6 olettamusta riittää - Anna heidän tämän jälkeen valita oma omenansa. • “Kaikki nämä omenat näyttävät samanlaisilta, eikö? Luuletko että löytäisit omasi uudestaan? Katsotaanpa!” • Osallistujat katsovat tarkkaan omaa omenaansa ja kiinnittävät huomion siihen mikä siitä tekee ainutlaatuisen. Tämän jälkeen kaikki hedelmät laitetaan takaisin astiaan. • Kun kaikki hedelmät ovat kulhossa, kerro heille, että yleensä ensimmäinen vaikutelma ei kerro koko tarinaa; vaikka ryhmä näyttäisi olevan homogeeninen ensimmäisellä silmäyksellä, asiaan paneutumalla huomaa, että asia on toisin. • “Ensi katsomalta näyttäisi, että kaikki hedelmät ovat samanlaisia eikä niissä ole tuskin mitään havaittavia eroja. Mutta valitsitte kukin yhden ja tutustuitte siihen tarkemmin. Olkaa hyvä ja yrittäkää löytää omanne uudelleen!” • Jos aikaa jää, kysy haluaisiko joku/jotkut kertoa kokemuksistaan tämän harjoituksen suhteen. • Mitä he odottivat? • Mitä he havaitsivat? Olivatko he yllättyneitä, että he löysivät hedelmänsä uudelleen?	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
Kulttuurienvälinen koulutus: Kuinka itsetuntemus johtaa kulttuuritietoisuuteen https://youtu.be/bkz_MmN0wQk	

Resurssi R7.3

Koodi	Nimi
R.7.3	Tervehdyspeli
Esittely	

- *Tarkoitus:* Pelin avulla opitaan eri kulttuurien tapoja tervehtiä ja ymmärretään, että on enemmän kuin yksi tapa tervehtiä ja eri kulttuureilla on erilaiset käsityksiä siitä.

Kesto: 20min

Ohjeet

- Tämä harjoitus on hauska tapa rakentaa pienryhmiä.
- "Kuvittele, että olet kansainvälisellä lentokentällä. Sinut on lähetetty sinne vastaanottamaan vieraita, mutta et tiedä miltä he näyttävät. Tiedät kuitenkin, että he ovat samasta kulttuurista, jolloin käytätte samaa tervehdystä. Lentokentällä on tietysti hyvin meluisaa, joten et kuule mitään mitä ihmiset sanovat (eli puhuminen on kielletty harjoituksen aikana). Ota nyt korttisi ja katso mihin kulttuuriin kuulut ja yritä löytää vieraasi tervehtimällä tyypilliseen tapaan!"
- Tässä harjoituksessa pitää olla vähintään 3 eri ryhmää, joissa on vähintään kolme henkilöä, seuraavaa harjoitusta varten.
- Tähän harjoitukseen tarvitaan 7 kulttuurin eri tervehtimistyyliä.
- Valitse ne, jotka mielestäsi sopivat parhaiten, tulosta sivut ja leikkaa korteiksi osallistujille.
- Yritä valita mahdollisimman erilaiset tyyliä; voit myös ideoida itse lisää tyyliä.
- Jos aikaa jää, voitte keskustella kokemuksista heti harjoituksen jälkeen.
- Muussa tapauksessa voit sisällyttää tämän harjoituksen arvioinnin seuraavan pelin jälkeiseen keskusteluun, johon on varattu enemmän aikaa
- Erittäin tärkeää: Muistuta ryhmää "Minun omenani"-harjoituksesta. Tietenkin on olemassa muita tervehtimistapoja näiden harjoituksessa esiintyvien lisäksi. Huolehdi, että osallistujat ymmärtävät tämän, etteivät he loisi uusia stereotyyppiä toisista kulttuureista.

Harjoituksen lisätiedot

Harjoituksen tervehtimistavat:

- Japani (muodollinen kumarrus)
- Sveitsi (3 poskisuudelmaa – vasen, oikea, vasen)
- Intia (namaste)
- Länsimaat (kättely)
- Egypti (vanhemman henkilön käden suuteleminen)
- Meksiko (voimakas taputus olkapäähän halauksen aikana)
- Surffari (shaka-käsimerkki)

Tulet japanilaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdit kumartamalla muodollisesti

**Jos olet mies, pidä kätesi vartalosi vieressä kumartaessasi
Jos olet nainen, laita kätesi syliisi kumartaessasi**

Tulet japanilaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdit kumartamalla muodollisesti

**Jos olet mies, pidä kätesi vartalosi vieressä kumartaessasi
Jos olet nainen, laita kätesi syliisi kumartaessasi**

Tulet japanilaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdit kumartamalla muodollisesti

**Jos olet mies, pidä kätesi vartalosi vieressä kumartaessasi
Jos olet nainen, laita kätesi syliisi kumartaessasi**

Tulet japanilaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdit kumartamalla muodollisesti

**Jos olet mies, pidä kätesi vartalosi vieressä kumartaessasi
Jos olet nainen, laita kätesi syliisi kumartaessasi**

Tulet japanilaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdit kumartamalla muodollisesti

**Jos olet mies, pidä kätesi vartalosi vieressä kumartaessasi
Jos olet nainen, laita kätesi syliisi kumartaessasi**

Tulet sveitsiläisestä kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tee tervehdykseksi poskisuudelma kolme kertaa

Suutele vasemmalle, oikealle ja vasemmalle poskelle

Tulet sveitsiläisestä kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tee tervehdykseksi poskisuudelma kolme kertaa

Suutele vasemmalle, oikealle ja vasemmalle poskelle

Tulet sveitsiläisestä kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tee tervehdykseksi poskisuudelma kolme kertaa

Suutele vasemmalle, oikealle ja vasemmalle poskelle

Tulet sveitsiläisestä kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tee tervehdykseksi poskisuudelma kolme kertaa

Suutele vasemmalle, oikealle ja vasemmalle poskelle

Tulet sveitsiläisestä kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tee tervehdykseksi poskisuudelma kolme kertaa

Suutele vasemmalle, oikealle ja vasemmalle poskelle

Tulet intialaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdi tuomalla molemmat kätesi keskellä yhteen rintasi eteen ja kumarra päätäsi

Tämä tervehdys – joka on myös tuttu joogasta – on intialainen Namaste.

Tulet intialaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdi tuomalla molemmat kätesi keskellä yhteen rintasi eteen ja kumarra päätäsi

Tämä tervehdys – joka on myös tuttu joogasta– on intialainen Namaste.

Tulet intialaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdi tuomalla molemmat kätesi keskellä yhteen rintasi eteen ja kumarra päätäsi

Tämä tervehdys – joka on myös tuttu joogasta– on intialainen Namaste.

Tulet intialaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdi tuomalla molemmat kätesi keskellä yhteen rintasi eteen ja kumarra päätäsi

Tämä tervehdys – joka on myös tuttu joogasta– on intialainen Namaste.

Tulet intialaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdi tuomalla molemmat kätesi keskellä yhteen rintasi eteen ja kumarra päätäsi

Tämä tervehdys – joka on myös tuttu joogasta– on intialainen Namaste.

Tulet länsimaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdi kättelemällä

Ojenna oikea kätesi ja pudista oikeaa kättäsi 2-3 kertaa.

Tulet länsimaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdi kätelemällä

Ojenna oikea kätesi ja pudista oikeaa kättäsi 2-3 kertaa.

Tulet länsimaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdi kätelemällä

Ojenna oikea kätesi ja pudista oikeaa kättäsi 2-3 kertaa.

Tulet länsimaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdi kätelemällä

Ojenna oikea kätesi ja pudista oikeaa kättäsi 2-3 kertaa.

Tulet länsimaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tervehdi kätelemällä

Ojenna oikea kätesi ja pudista oikeaa kättäsi 2-3 kertaa.

Tulet egyptiläisestä kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, suutelet vanhemman henkilön kättä tervehtiäksesi

Vanhempia ihmisiä arvostetaan suuresti. Siksi kätelemisen sijaan, suutele edessä olevan henkilön kättä. Sinun ei tarvitse arvioida hänen ikäänsä tässä harjoituksessa.

Tulet egyptiläisestä kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, suutelet vanhemman henkilön kättä tervehtiäksesi

Vanhempia ihmisiä arvostetaan suuresti. Siksi kättelemisen sijaan, suutele edessä olevan henkilön kättä. Sinun ei tarvitse arvioida hänen ikäänsä tässä harjoituksessa.

Tulet egyptiläisestä kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, suutelet vanhemman henkilön kättä tervehtiäksesi

Vanhempia ihmisiä arvostetaan suuresti. Siksi kättelemisen sijaan, suutele edessä olevan henkilön kättä. Sinun ei tarvitse arvioida hänen ikäänsä tässä harjoituksessa.

Tulet egyptiläisestä kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, suutelet vanhemman henkilön kättä tervehtiäksesi

Vanhempia ihmisiä arvostetaan suuresti. Siksi kättelemisen sijaan, suutele edessä olevan henkilön kättä. Sinun ei tarvitse arvioida hänen ikäänsä tässä harjoituksessa.

Tulet egyptiläisestä kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, suutelet vanhemman henkilön kättä tervehtiäksesi

Vanhempia ihmisiä arvostetaan suuresti. Siksi kättelemisen sijaan, suutele edessä olevan henkilön kättä. Sinun ei tarvitse arvioida hänen ikäänsä tässä harjoituksessa.

Tulet meksikolaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, halaat ja taputat toisen henkilön olkapäätä tervehdykseksi.

Näin tervehditään tuttua henkilöä. Sinun ei tarvitse mennä kovin lähelle, jos et tunne oloasi mukavaksi. Taputa voimakkaasti halaamasi henkilön olkapäätä, mutta ole varovainen, äläkä satuta häntä!

Tulet meksikolaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, halaat ja taputat toisen henkilön olkapäätä tervehdykseksi.

Näin tervehditään tuttua henkilöä. Sinun ei tarvitse mennä kovin lähelle, jos et tunne oloasi mukavaksi. Taputa voimakkaasti halaamasi henkilön olkapäätä, mutta ole varovainen, äläkä satuta häntä!

Tulet meksikolaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, halaat ja taputat toisen henkilön olkapäätä tervehdykseksi.

Näin tervehditään tuttua henkilöä. Sinun ei tarvitse mennä kovin lähelle, jos et tunne oloasi mukavaksi. Taputa voimakkaasti halaamasi henkilön olkapäätä, mutta ole varovainen, äläkä satuta häntä!

Tulet meksikolaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, halaat ja taputat toisen henkilön olkapäätä tervehdykseksi.

Näin tervehditään tuttua henkilöä. Sinun ei tarvitse mennä kovin lähelle, jos et tunne oloasi mukavaksi. Taputa voimakkaasti halaamasi henkilön olkapäätä, mutta ole varovainen, äläkä satuta häntä!

Tulet meksikolaisesta kulttuurista

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, halaat ja taputat toisen henkilön olkapäätä tervehdykseksi.

Näin tervehditään tuttua henkilöä. Sinun ei tarvitse mennä kovin lähelle, jos et tunne oloasi mukavaksi. Taputa voimakkaasti halaamasi henkilön olkapäätä, mutta ole varovainen, äläkä satuta häntä!

Tulet surffikulttuurista.

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tee shaka-käsimerkki tervehdykseksi.

Laita kädet nyrkkiin ja suorista peukalo ja pikkusormi. Heiluta kättäsi vasemmalle ja oikealla melko nopeasti. Varmista että kämmenesi etupuoli on toista ihmistä kohti.

Tulet surffikulttuurista.

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tee shaka-käsimerkki tervehdykseksi.

Laita kädet nyrkkiin ja suorista peukalo ja pikkusormi. Heiluta kättäsi vasemmalle ja oikealla melko nopeasti. Varmista että kämmenesi etupuoli on toista ihmistä kohti.

Tulet surffikulttuurista.

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tee shaka-käsimerkki tervehdykseksi.

Laita kädet nyrkkiin ja suorista peukalo ja pikkusormi. Heiluta kättäsi vasemmalle ja oikealla melko nopeasti. Varmista että kämmenesi etupuoli on toista ihmistä kohti.

Tulet surffikulttuurista.

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tee shaka-käsimerkki tervehdykseksi.

Laita kädet nyrkkiin ja suorista peukalo ja pikkusormi. Heiluta kättäsi vasemmalle ja oikealla melko nopeasti. Varmista että kämmenesi etupuoli on toista ihmistä kohti.

Tulet surffikulttuurista.

Löytääksesi vieraasi/isäntäsi, tee shaka-käsimerkki tervehdykseksi.

Laita kädet nyrkkiin ja suorista peukalo ja pikkusormi. Heiluta kättäsi vasemmalle ja oikealla melko nopeasti. Varmista että kämmenesi etupuoli on toista ihmistä kohti.

Arviointi

N/A

Lähteet/lisämateriaalit

Miten eri puolilla maailmaa tervehditään:

<https://www.youtube.com/watch?v=QLISC-op10Y>

Kehonkieli eri kulttuureissa

<https://www.alumniportal-deutschland.org/en/jobs-careers/career-magazine/body-language-intercultural-communication/>

http://www.academia.edu/10105797/Body_Language_in_Intercultural_Communication

<https://fr.scribd.com/document/200224424/Body-Language-in-Intercultural->

Communication-by-Djordje-Stojanovic

<https://www.ukessays.com/essays/english-language/the-analysis-of-body-language-intercultural-communications-english-language-essay.php>

Eri kulttuureista:

<https://www.youtube.com/watch?v=YIsWtHx1L9s>

<https://www.youtube.com/watch?v=eMDolqslmSk>

<https://www.youtube.com/watch?v=eMDolqslmSk>

Resurssi R7.4

Koodi	Nimi						
R.7.4	BARNGA -peli						
Esittely							
❖ <i>Tarkoitus:</i> Tämä harjoitus antaa osallistujille näkökulmia erilaisista kulttuureista ja välineistä, kuinka toimia monimuotoisuuden kanssa. ❖ <i>Kesto:</i> 60 min							
Ohjeet							
Osallistujat jakaantuvat noin 4-6 hlön pienryhmiin. Jokainen ryhmä istuu erillään toisista ryhmistä. He saavat mukautetun korttipakan (jokaisessa pakassa on vain muutama kortti, jotka keskenään samanlaisia) ja ohjeet, jossa kerrotaan kuinka uutta peliä nimeltä ” viisi tikkiä” pelataan. Osallistujilla on muutama hetki aikaa tutustua sääntöihin ja harjoitella pelaamista. Kun jokainen on ymmärtänyt pelin säännöt, kouluttaja kerää ohjepaperit pois ja ohjeistaa, ettei pelaajat saa kommunikoida sanallisesti pelin aikana. Tämä tarkoittaa, että pelaajat voivat käyttää eleitä tai piirtää kuvia, jos haluavat, mutta puhuminen ja kirjoittaminen on kiellettyä. On selvää, että viestiminen, jos sitä tarvitaan, on tämän vuoksi vaikeampaa. Koska peli on yksinkertainen ja lyhyt tämä keinotekoinen vaikeutus pakottaa osallistujia olemaan luovia ja hereillä. - 4 -6 hlön ryhmät istuvat numeroitujen pöytien ympärillä, jokainen ryhmä kaukana toisistaan. - Jokaiselle ryhmälle annetaan korttipakka ja pelisäännöt - Jokainen ryhmä lukee säännöt ja harjoittelevat pelaamista muutaman kerran kaikki ymmärtävät kuinka peliä pelataan - Kun jokainen on ymmärtänyt pelin säännöt, ohjaaja kerää ohjepaperit pois ja ohjeistaa, ettei pelaajat saa kommunikoida sanallisesti pelin aikana. Tämä tarkoittaa, että pelaajat voivat käyttää eleitä tai piirtää kuvia, jos haluavat mutta puhuminen ja kirjoittaminen on kiellettyä. - Tässä harjoituksessa, pelaajat kiertävät ryhmien välillä näin: - Kun peli on valmis, eniten tikkejä saanut pelaaja siirtyy pöytään, jonka numero on suurempi. - Pelaaja, jolla on vähiten tikkejä, siirtyy pöytään jonka numero on pienempi. - Tasapelitilanteessa, se henkilö voittaa ja siirtyy pöydästä, jonka nimi tulee aakkosissa ensimmäisenä.							
Harjoituksen lisätiedot							
Peliohjeet – erilainen jokaiseen pöytään							
Yhteenvedo pöytien sääntöjen eroista:							
Pöytä #	1	2	3	4	5	6	7

Ässä on...	Suuri	Pieni	Suuri	Pieni	Suuri	Pieni	Suuri
Valtti on...	Risti	Ruutu	Hertta	Pata	Ruutu	Hertta	Pata

Pöytä nro 1 säännöt

<u>Jakaminen</u>	Jakaja on ryhmän vanhin henkilö. Kortit sekoitetaan ja jaetaan kuvapuoli alaspäin, yksi kerrallaan jokaiselle pelaajalle. Toiset saavat vähemmän kortteja kuin toiset. Pisteiden laskija on jakajasta oikealla oleva henkilö. Hän merkitsee ylös jokaisen voitettun tikin.
<u>Aloitutus</u>	Pelaaja jakajan vasemmalta puolelta aloittaa pelaamalla minkä tahansa kortin. Jokainen pelaaja ryhmässä pelaa kortin vuorollaan. Tämä on yksi tikki.
<u>Maat</u>	Tikin ensimmäinen pelattu kortti voi olla mitä tahansa maata. Jokaisen pelaajan tulee pelata kortti, joka on samaa maata. Jos sellaista korttia ei ole, voi vain tässä tapauksessa pelata kortin, joka on toista maata.
<u>Ässä</u>	Ässä on suurin kortti jokaisessa maassa
<u>Valtti</u>	Risti on valttia. Jos sinulla ei ole sopivaa maata pelattavaksi, voi käyttää valttia ja voitat tikin. Jopa esim. valtti 2 voittaa pelatun maan 7.
<u>Tikin voittaminen</u>	Suurimman kortin pelannut voittaa tikin. Tikin voittanut kerää kaikki pelatut kortin itselleen ja asettaa ne kuvapuoli alaspäin itsensä eteen.
<u>Kierros</u>	Tikin voittanut aloittaa seuraavan tikin pelaamisen. Heti kun yhdeltä pelaajalta loppuvat kortit, kierros päättyy.
<u>Peli</u>	Jakaja kerää kortit, sekoittaa ja jakaa ne. KOLME kierrosta muodostaa pelin. Pelin lopussa voittaja on se jolla on eniten tikkejä.

Pöytä nro 2 säännöt

<u>Jakaminen</u>	Jakaja on ryhmän vanhin henkilö. Kortit sekoitetaan ja jaetaan kuvapuoli alaspäin, yksi kerrallaan jokaiselle pelaajalle. Toiset saavat vähemmän kortteja kuin toiset. Pisteiden laskija on jakajasta oikealla oleva henkilö. Hän merkitsee ylös jokaisen voitettun tikin.
<u>Aloitutus</u>	Pelaaja jakajan vasemmalta puolelta aloittaa pelaamalla minkä tahansa kortin. Jokainen pelaaja ryhmässä pelaa kortin vuorollaan. Tämä on yksi tikki.
<u>Maat</u>	Tikin ensimmäinen pelattu kortti voi olla mitä tahansa maata. Jokaisen pelaajan tulee pelata kortti, joka on samaa maata. Jos sellaista korttia ei ole, voi vain tässä tapauksessa pelata kortin, joka on toista maata.
<u>Ässä</u>	Ässä on pienin kortti jokaisessa maassa
<u>Valtti</u>	Ruutu on valttia. Jos sinulla ei ole sopivaa maata pelattavaksi, voi käyttää valttia ja voitat tikin. Jopa esim. valtti 2 voittaa pelatun maan 7.
<u>Tikin voittaminen</u>	Suurimman kortin pelannut voittaa tikin. Tikin voittanut kerää kaikki pelatut kortin itselleen ja asettaa ne kuvapuoli alaspäin itsensä eteen.
<u>Kierros</u>	Tikin voittanut aloittaa seuraavan tikin pelaamisen. Heti kun yhdeltä pelaajalta loppuvat kortit, kierros päättyy.
<u>Peli</u>	Jakaja kerää kortit, sekoittaa ja jakaa ne. KOLME kierrosta muodostaa pelin. Pelin lopussa voittaja on se, jolla on eniten tikkejä.

Pöytä nro 3 säännöt

<u>Jakaminen</u>	Jakaja on ryhmän vanhin henkilö. Kortit sekoitetaan ja jaetaan kuvapuoli alaspäin, yksi kerrallaan jokaiselle pelaajalle. Toiset saavat vähemmän kortteja kuin toiset. Pisteiden laskija on jakajasta oikealla oleva henkilö. Hän merkitsee ylös jokaisen voitettun tikin.
<u>Aloitutus</u>	Pelaaja jakajan vasemmalta puolelta aloittaa pelaamalla minkä tahansa kortin. Jokainen pelaaja ryhmässä pelaa kortin vuorollaan. Tämä on yksi

	tikki.
Maat	Tikin ensimmäinen pelattu kortti voi olla mitä tahansa maata. Jokaisen pelaajan tulee pelata kortti, joka on samaa maata. Jos sellaista korttia ei ole, voi vain tässä tapauksessa pelata kortin, joka on toista maata.
Ässä	Ässä on suurin kortti jokaisessa maassa
Valtti	Hertta on valttia. Jos sinulla ei ole sopivaa maata pelattavaksi, voi käyttää valttia ja voitat tikin. Jopa esim. valtti 2 voittaa pelatun maan 7.
Tikin voittaminen	Suurimman kortin pelannut voittaa tikin. Tikin voittanut kerää kaikki pelatut kortin itselleen ja asettaa ne kuvapuoli alaspäin itsensä eteen.
Kierros	Tikin voittanut aloittaa seuraavan tikin pelaamisen. Heti kun yhdeltä pelaajalta loppuvat kortit, kierros päättyy.
Peli	Jakaja kerää kortit, sekoittaa ja jakaa ne. KOLME kierrosta muodostaa pelin. Pelin lopussa voittaja on se, jolla on eniten tikkejä.

Päytä nro 4 säännöt

Jakaminen	Jakaja on ryhmän vanhin henkilö. Kortit sekoitetaan ja jaetaan kuvapuoli alaspäin, yksi kerrallaan jokaiselle pelaajalle. Toiset saavat vähemmän kortteja kuin toiset. Pisteiden laskija on jakajasta oikealla oleva henkilö. Hän merkitsee ylös jokaisen voitetun tikin.
Aloitust	Pelaaja jakajan vasemmalta puolelta aloittaa pelaamalla minkä tahansa kortin. Jokainen pelaaja ryhmässä pelaa kortin vuorollaan. Tämä on yksi tikki.
Maat	Tikin ensimmäinen pelattu kortti voi olla mitä tahansa maata. Jokaisen pelaajan tulee pelata kortti, joka on samaa maata. Jos sellaista korttia ei ole, voi vain tässä tapauksessa pelata kortin, joka on toista maata.
Ässä	Ässä on suurin kortti jokaisessa maassa
Valtti	Pata on valttia. Jos sinulla ei ole sopivaa maata pelattavaksi, voi käyttää valttia ja voitat tikin. Jopa esim. valtti 2 voittaa pelatun maan 7.
Tikin voittaminen	Suurimman kortin pelannut voittaa tikin. Tikin voittanut kerää kaikki pelatut kortin itselleen ja asettaa ne kuvapuoli alaspäin itsensä eteen.
Kierros	Tikin voittanut aloittaa seuraavan tikin pelaamisen. Heti kun yhdeltä pelaajalta loppuvat kortit, kierros päättyy.
Peli	Jakaja kerää kortit, sekoittaa ja jakaa ne. KOLME kierrosta muodostaa pelin. Pelin lopussa voittaja on se, jolla on eniten tikkejä.

Pöytä nro 5 säännöt

Jakaminen	Jakaja on ryhmän vanhin henkilö. Kortit sekoitetaan ja jaetaan kuvapuoli alaspäin, yksi kerrallaan jokaiselle pelaajalle. Toiset saavat vähemmän kortteja kuin toiset. Pisteiden laskija on jakajasta oikealla oleva henkilö. Hän merkitsee ylös jokaisen voitetun tikin.
Aloitust	Pelaaja jakajan vasemmalta puolelta aloittaa pelaamalla minkä tahansa kortin. Jokainen pelaaja ryhmässä pelaa kortin vuorollaan. Tämä on yksi tikki.
Maat	Tikin ensimmäinen pelattu kortti voi olla mitä tahansa maata. Jokaisen pelaajan tulee pelata kortti, joka on samaa maata. Jos sellaista korttia ei ole, voi vain tässä tapauksessa pelata kortin, joka on toista maata.
Ässä	Ässä on pienin kortti jokaisessa maassa
Valtti	Ruutu on valttia. Jos sinulla ei ole sopivaa maata pelattavaksi, voi käyttää valttia ja voitat tikin. Jopa esim. valtti 2 voittaa pelatun maan 7.
Tikin voittaminen	Suurimman kortin pelannut voittaa tikin. Tikin voittanut kerää kaikki pelatut kortin itselleen ja asettaa ne kuvapuoli alaspäin itsensä eteen.
Kierros	Tikin voittanut aloittaa seuraavan tikin pelaamisen. Heti kun yhdeltä pelaajalta loppuvat kortit, kierros päättyy.

Peli	Jakaja kerää kortit, sekoittaa ja jakaa ne. KOLME kierrosta muodostaa pelin. Pelin lopussa voittaja on se jolla on eniten tikkejä.
Pöytä nro 6 säännöt	
Jakaminen	Jakaja on ryhmän vanhin henkilö. Kortit sekoitetaan ja jaetaan kuvapuoli alaspäin, yksi kerrallaan jokaiselle pelaajalle. Toiset saavat vähemmän kortteja kuin toiset. Pisteiden laskija on jakajasta oikealla oleva henkilö. Hän merkitsee ylös jokaisen voitettun tikin.
Aloitust	Pelaaja jakajan vasemmalta puolelta aloittaa pelaamalla minkä tahansa kortin. Jokainen pelaaja ryhmässä pelaa kortin vuorollaan. Tämä on yksi tikki.
Maat	Tikin ensimmäinen pelattu kortti voi olla mitä tahansa maata. Jokaisen pelaajan tulee pelata kortti, joka on samaa maata. Jos sellaista korttia ei ole, voi vain tässä tapauksessa pelata kortin, joka on toista maata.
Ässä	Ässä on suurin kortti jokaisessa maassa
Valtti	Hertta on valtti. Jos sinulla ei ole sopivaa maata pelattavaksi, voi käyttää valttiä ja voitat tikin. Jopa esim. valtti 2 voittaa pelatun maan 7.
Tikin voittaminen	Suurimman kortin pelannut voittaa tikin. Tikin voittanut kerää kaikki pelatut kortin itselleen ja asettaa ne kuvapuoli alaspäin itsensä eteen.
Kierros	Tikin voittanut aloittaa seuraavan tikin pelaamisen. Heti kun yhdeltä pelaajalta loppuvat kortit, kierros päättyy.
Peli	Jakaja kerää kortit, sekoittaa ja jakaa ne. KOLME kierrosta muodostaa pelin. Pelin lopussa voittaja on se jolla on eniten tikkejä.
Pöytä nro 7 säännöt	
Jakaminen	Jakaja on ryhmän vanhin henkilö. Kortit sekoitetaan ja jaetaan kuvapuoli alaspäin, yksi kerrallaan jokaiselle pelaajalle. Toiset saavat vähemmän kortteja kuin toiset. Pisteiden laskija on jakajasta oikealla oleva henkilö. Hän merkitsee ylös jokaisen voitettun tikin.
Aloitust	Pelaaja jakajan vasemmalta puolelta aloittaa pelaamalla minkä tahansa kortin. Jokainen pelaaja ryhmässä pelaa kortin vuorollaan. Tämä on yksi tikki.
Maat	Tikin ensimmäinen pelattu kortti voi olla mitä tahansa maata. Jokaisen pelaajan tulee pelata kortti, joka on samaa maata. Jos sellaista korttia ei ole, voi vain tässä tapauksessa pelata kortin, joka on toista maata.
Ässä	Ässä on pienin kortti jokaisessa maassa
Valtti	Pata on valtti. Jos sinulla ei ole sopivaa maata pelattavaksi, voi käyttää valttiä ja voitat tikin. Jopa esim. valtti 2 voittaa pelatun maan 7.
Tikin voittaminen	Suurimman kortin pelannut voittaa tikin. Tikin voittanut kerää kaikki pelatut kortin itselleen ja asettaa ne kuvapuoli alaspäin itsensä eteen.
Kierros	Tikin voittanut aloittaa seuraavan tikin pelaamisen. Heti kun yhdeltä pelaajalta loppuvat kortit, kierros päättyy.
Peli	Jakaja kerää kortit, sekoittaa ja jakaa ne. KOLME kierrosta muodostaa pelin. Pelin lopussa voittaja on se, jolla on eniten tikkejä.
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
Ohjeet: http://www.acphd.org/media/271383/barnga_instructions.pdf	
Miksi pelata tätä peliä? https://journals.tdl.org/absel/index.php/absel/article/viewFile/1059/1028	

Taito 8 – Ristiriitojen ratkaiseminen

Taito 8: Ristiriitojen ratkaiseminen			
Tunnit yhteensä: 4h		Lähiopetus: 2h	Verkko-opetus: 2h
Oppimistulokset		Tämän osan jälkeen osallistujat: - Osaavat tunnistaa viestinnän ongelmakohdat - Osaavat olla rakentavasti eri mieltä - Ovat kehittäneet ristiriitojen hallinta- ja ratkaisutaitoja - Ovat kehittäneet kulttuurisensitiivisyyden ja monimuotoisuuden tiedostamisen taitoja	
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
5min	Projektori Tietokone PowerPoint -esitys	<i>Johdanto</i> Kouluttaja esittelee PowerPoint -esityksen S8.1 osallistujille	PPT S8.1
20min	Fläppitaulu ja tussit	Muistojen jakaminen: Ryhmäkeskustelua. Kouluttaja kysyy: "Yritä muistaa edellinen kerta, jolloin joku antoi sinulle palautetta omasta toiminnastasi. Miltä se tuntui? Miten reagoit? Minkä olisit halunnut olla eri tavalla kyseisessä tilanteessa? Mikä oli lopputulos? Millainen palaute oli tehokasta ja mikä ei?" Kouluttaja kirjoittaa esille tulleet esimerkit tehokkaasta ja ei-tehokkaasta palautteesta fläppitaululle.	R8.1
30min	Projektori Tietokone	Kouluttaja näyttää osallistujille kohtaukset seuraavista elokuvista: <i>LA LA LAND</i> (2016) ja <i>Ylpeys ja ennakkoluulo</i> (2005), Keskustelua aiheesta: "Oliko kohtauksissa rakentavaa erimielisyyttä vai ei? Osallistujien tulee perustella vastauksensa.	R8.2

		Mikä meni vikaan kussakin tapauksessa?” (Kouluttaja kehottaa osallistujia katsomaan kohtausten kahteen kertaan ja kiinnittämään huomiota sanojen sisältöön sekä nonverbaaliseen ja paraverbaaliseen viestintään)	
30min		<i>Tapausesimerkki:</i> “Naapurisi meluaa 1-3 aikaan öisin vähintään 3 kertaa viikossa. Yritä ratkaista tilanne puhumalla hänen kanssaan. Mieti valmiiksi keskeiset asiat ja pyri käyttämään positiivista ja negatiivista palautetta tasapuolisesti, objektiivisia faktoja, esimerkkejä ja oikea-aikaista palautetta. Lue kirjoittamasi keskeiset asiat ääneen ja pyydä palautetta.” (Kouluttaja pyytää osallistujia, että he pyrkivät ymmärtämään naapuria ennen palautteen kirjoittamista ja pitämään mielessä mainitut kriteerit. Kouluttaja tekee muistiinpanoja osallistujien ehdotuksista.) <i>Keskustelua</i>	R8.3
30min		<i>Tapausesimerkki:</i> “Olet parkkeerannut autosi invapaikalle. Raivokas autoilija tulee vihaistuneena paikalle. Kuvittele tilannetta tarkemmin. Miten aiot reagoida? Tehkää harjoitus pareittain. Molemmat pyrkivät löytämään parhaimman tavan toimia. Tämän jälkeen vaihdetaan ajatuksia eri parien toimintatavoista.” Kouluttaja kannustaa osallistujia syventymään roolipeliin. <i>Keskustelua</i> - Millaisia kokemuksia osallistujilla oli harjoituksesta? - Mitä he oppivat?	R8.4
5min	Fläppitaulu Tussit	<i>Keskustelua</i> - Kouluttaja pyytää vapaaehtoisia kertomaan mitä he ovat oppineet kokoontumisen aikana tai mikä on ollut kiinnostavaa/hyödyllistä. - Kouluttaja kertoo mistä moduulissa on ollut kyse ja kysyy mitä oppimistavoitteita he ovat saavuttaneet.	

Koodi	Nimi
R8.1	Muistojen jakaminen
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Osallistujat tunnistavat syitä viestinnän ongelmien ja tehokkuuden taustalla ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> PPT S8.1 ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
Kouluttaja kysyy: “Yritä muistaa edellinen kerta, jolloin joku antoi sinulle palautetta omasta toiminnastasi. Miltä se tuntui? Miten reagoit? Minkä olisit halunnut olla eri tavalla kyseisessä tilanteessa? Mikä oli lopputulos? Millainen palaute oli tehokasta ja mikä ei?” Kouluttaja kirjoittaa esille tulleet esimerkit tehokkaasta ja ei-tehokkaasta palautteesta fläppitaululle.	
Harjoituksen lisätiedot	
Pohdintaharjoitus ja ryhmäkeskustelu	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
https://www.europarc.org/communication-skills/pdf/Negotiation%20Skills.pdf [linkki 13/9/ 2018]	
https://www.skillsyouneed.com/ips/conflict-resolution.html [linkki13/9/ 2018]	

Resurssi R8.2

Koodi	Nimi
R7.2	Rakastavaisten riitelyt
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Osallistujat osaavat: - Osaavat tunnistaa viestinnän ongelmakohdat - Ovat kehittäneet kulttuurisensitiivisyyden ja monimuotoisuuden tiedostamisen taitoja ❖ <i>tarvittavat materiaalit:</i> Otteet elokuvista:	

LA LA LAND (2016), https://youtu.be/XFi8BAzeawA ja Ylpeys ja ennakkoluulo (2005), https://youtu.be/1R-Zg5es7mg ❖ Kesto: 30 min
Ohjeet
Kouluttaja näyttää osallistujille pätkät seuraavista elokuvista, - LA LA LAND (2016) ja - Ylpeys ja ennakkoluulo (2005), Keskustelua aiheesta: - “Oliko kohtauksissa rakentavaa erimielisyyttä vai ei? Osallistujien tulee perustella vastauksensa. - Mikä meni vikaan kussakin tapauksessa?” (The tutor encourages learners to watch the resources twice and also keeps notes on the verbal content, the para-verbal and non verbal details)
Harjoituksen lisätiedot
Pohdintaharjoitus/video
Arviointi
N/A
Lähteet/lisämateriaalit
https://www.youtube.com/watch?v=A8MYLxCNLHE (Ristiriitojen ratkaiseminen) [linkki 13/9/ 2018] https://www.talent.wisc.edu/onlinetraining/resolution/step7.htm [linkki 13/9/ 2018]

Resurssi R8.3

Koodi	Nimi
R8.3	Välienselvittely naapurin kanssa
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Osallistajat harjoittelevat rakentavaa erimielisyyttä ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> PPT S8.1 ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
- “Naapurisi meluaa 1-3 aikaan öisin vähintään 3 kertaa viikossa. - Yritä ratkaista tilanne puhumalla hänen kanssaan. Mieti valmiiksi keskeiset asiat ja pyri käyttämään positiivista ja negatiivista palautetta tasapuolisesti, objektiivisia faktoja, esimerkkejä ja oikea-aikaista palautetta. Lue kirjoittamasi keskeiset asiat ääneen ja pyydä palautetta.” - (Kouluttaja pyytää, että osallistajat pyrkivät ymmärtämään naapuria ennen palautteen kirjoittamista ja pitämään mielessä mainitut kriteerit. Kouluttaja tekee muistiinpanoja osallistujien ehdotuksista.)	

- Keskustelua
Harjoituksen lisätiedot
Pohdinta/keskustelu/roolipeliharjoitus
Arviointi
N/A
Lähteet/lisämateriaalit
https://www.youtube.com/watch?v=94YEorTLjQc (Ristiriidat ja neuvottelemineen) [linkki 13/9/ 2018]
https://www.youtube.com/watch?v=KY5TWVz5ZDU (Ristiriitojen ratkaiseminen) [linkki 13/9/ 2018]
https://home.snu.edu/~hculbert/conflict.htm [linkki 14/9/ 2018]
http://www.wright.edu/~scott.williams/LeaderLetter/conflict.htm [linkki 14/9/ 2018]

Resurssi R8.4

Koodi	Nimi
R8.4	Vihainen parkkeeraaja
Esittely	
❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> PPT S7.1	
❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
<i>Tapausesimerkki:</i> “Olet parkkeerannut autosi invapaikalle. Raivokas autoilija tulee vihaistuneena paikalle. Kuvittele tilannetta tarkemmin. Miten aiot reagoida? Tehkää harjoitus pareittain. Molemmat pyrkivät löytämään parhaimman tavan toimia. Tämän jälkeen vaihdetaan ajatuksia eri parien toimintatavoista.” Kouluttaja kannustaa osallistujia syventymään roolipeliin. <i>Keskustelua</i> - Millaisia kokemuksia osallistujilla oli harjoituksesta? - Mitä he oppivat? Millaiset toimintatavat toimivat parhaiten?	
Harjoituksen lisätiedot	
Pohdinta/roolipeliharjoitus	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
http://businesscrowd.co.uk/insight/four-ways-disagree-constructively-rather-destructively/ Ally Yates, Neljä tapaa olla rakentavasti eri mieltä [linkki 20/7/ 2018]	
https://www.nicolabartlett.de/disagreeing-constructively/ Nicola Bartlett, Olla eri mieltä kohteliaasti ja rakentavasti [linkki 20/7/ 2018]	

<https://resetproject.eu/openfile/492>**Taito 9 – Ihmissuhdetaidot**

Taito 9: Ihmissuhdetaidot			
Tunnit yhteensä: 4h		Lähiopetus: 2h	Verkko-opinnot: 2h
Oppimistulokset		Tämän osan jälkeen osallistujat osaavat: - Työskennellä monikulttuurisissa tiimeissä - Neuvotella ja päästä molempien osapuolten kannalta parhaaseen ratkaisuun - Ymmärtää ja hallita omia ja muiden tunteita	
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
15min	Fläppitaulu ja tussit Pallo Muistiinpanovälineet osallistujille	<i>Tervetuloa</i> - Kouluttaja toivottaa osallistujat tervetulleiksi - Osallistujien esittely: <i>Palloveli</i> <i>Kurssin esittely</i> - Kouluttaja esittelee lyhyesti tunnin aiheen	R9.1
15min	PowerPoint -esitys Projektori Muistiinpanovälineet osallistujille	<i>Johdanto ihmissuhdetaitoihin</i> - Kouluttaja näyttää PowerPoint -esityksen ja pyytää osallistujia tekemään muistiinpanoja. - Kouluttaja kertoo mitä kurssilla käsitellyt ihmissuhdetaidot tarkoittavat ja miksi ne ovat tarpeellisia. - Kouluttaja rohkaisee osallistujia esittämään kysymyksiä	N/A
35min	Projektori Fläppitaulu ja tussit Muistilappuja Muistiinpanovälineet osallistujille	<i>Tiiminrakennus</i> - Kouluttaja selittää harjoituksen osallistujille ja vastaa esille tulleisiin kysymyksiin - Kouluttaja jakaa muistilaput kaikille osallistujille.	R9.2

35min	Paperia ja kyniä Monisteet roolipelin tilanteista Fläppitaulu ja tussit	<i>Neuvottelu</i> - Kouluttaja esittelee roolipeliharjoituksen neuvottelemisesta ja sen tavoitteista. - Kouluttaja jakaa monisteet roolipelin tilanteista, yksi kullekin parille.	R9.3
35min	Fläppitaulu ja tussit	<i>Voimakkaat tunteet</i> - Kouluttaja esittelee tunteiden hallintaharjoituksen ja sen tavoitteet - Tämän jälkeen kouluttaja jakaa monisteet, joissa on listattuna eri tunteita, jokaiselle parille. -	R9.4
15min	Fläppitaulu ja tussit	<i>Lopetus</i> - Kouluttaja pyytää vapaaehtoisia kertomaan mitä he ovat oppineet kokoontumisen aikana tai mikä on ollut kiinnostavaa/hyödyllistä. - Kouluttaja kertoo mistä moduulissa on ollut kyse ja kysyy mitä oppimistavoitteita he ovat saavuttaneet.	

Resurssi R9.1

Koodi	Nimi
R.9.1	Pallopeti
Esittely	
<i>Tarkoitus:</i> - lämmittelyharjoitus; - viestintätaitojen kehittäminen; - osallistujien nimien oppiminen ❖ Kesto: 10 min	
Ohjeet	
- Kouluttaja pyytää osallistujia asettumaan ympyränmuodostelmaan ja antaa pallon	

yhdelle osallistujalle. Hänen tulee heittää pallo haluamalleen henkilölle ja kysyä tämän nimeä. Pallon vastaanottaja jatkaa samalla tavalla jne.

Harjoituksen lisätiedot

N/R

Arviointi

Harjoitusta voidaan pitää onnistuneena, kun kaikki tuntevat toisensa etunimen

Lähteet/lisämateriaalit

Itsensä esittelemisestä

<https://medium.com/@samosley01/5-ways-students-can-use-tech-to-introduce-themselves-623a52cf025f>

Resurssi R9.2

Koodi	Nimi
R.9.2	Tiiminrakennus
Esittely	
<i>Tarkoitus:</i> - Perussääntöjen asettaminen - Aktiivisen kuuntelemisen harjoittelu - Ryhmän ongelmien käsittely - Yksimielisyyteen pääseminen ❖ <i>Kesto:</i> 35 min	
Ohjeet	
- Kouluttaja kirjoittaa sanat "mielekäs" ja "miellyttävä" fläppitaululle - Kouluttaja pyytää osallistujia kirjoittamaan muistilapuille, mikä tekee kurssista mielekkään ja miellyttävän. - Kaikki muistilaput kiinnitetään fläppitaululle. - Kouluttaja käy läpi kaikki laput ja varmistaa, että kaikki ymmärtävät sanojen merkityksen. Ellei sanoja muokataan niin, että asiasta saadaan aikaiseksi yhteinen ymmärrys. - Kouluttaja kysyy osallistujilta, miten varmistuttaisiin siitä, että tarralappujen ajatukset toteutuvat kurssin aikana. Kouluttaja kirjoittaa mielipiteet lappujen alle. Kouluttaja selittää, että kaikki ideat, jotka on sovittu "mielekkäiksi" ja "miellyttäviksi" muodostavat osallistujien "käyttäytymisohjeiston". Osallistujilla on vastuu noudattaa tätä koko kurssin ajan.	
Harjoituksen lisätiedot	
N/R	
Arviointi	
Harjoitus voidaan katsoa onnistuneeksi, kun kaikki osallistujat ovat osallistuneet yhteisesti harjoitukseen, ehdottamalla ja pohtimalla omia ja muiden ideoita.	
Lähteet/lisämateriaalit	
Muita tiiminrakennusharjoituksia: https://www.youtube.com/watch?v=iV53bKvwQfs	

<https://www.youtube.com/watch?v=DwjNFYnlVol>

Resurssi R9.3

Koodi	Nimi
R.9.3	Roolipeli; myyjä ja asiakas
Esittely	
<i>Tarkoitus:</i> - Oppia keinoja, kuinka saada aikaan molempia osapuolia hyödyttävä ratkaisu - Kehittää aktiivisen kuuntelemisen taitoja - Kehittää viestintätaitoja - Kehittää neuvottelutaitoja ❖ <i>Kesto:</i> 35 min	
Ohjeet	
- Kouluttaja pyytää osallistujia kirjoittamaan 2-3 kokemaansa äärimmäisintä neuvottelutilannetta (tiukka aikataulu, oikeudelliset asiat yms). Kouluttaja sekoittaa paperit ja pyytää jokaista osallistujaa poimimaan yhden. - Tämän jälkeen kouluttaja valitsee parit, jotka tekevät harjoituksen yhdessä: Yksi myyntihenkilö ja toinen on mahdollinen asiakas. - Parit tutustuvat heille annettuun tilanteeseen (moniste), tekevät harjoituksen ja pyrkivät pääsemään yhteisymmärrykseen asiasta. - Kun yhteisymmärrykseen on päästy, kouluttaja pyytää jokaista paria keskustelemaan harjoituksesta: millaiset vastaukset toimivat ja millaiset eivät? Miten osallistujat voivat soveltaa näitä tuleviin neuvottelutilanteisiin? - Kouluttaja kirjoittaa fläppitaululle esille tulleet asiat.	
Harjoituksen lisätiedot	
N/R	
Arviointi	
Harjoitus voidaan katsoa onnistuneeksi, jossa osallistujat pääsevät sopuun asiasta.	
Lähteet/lisämateriaalit	
Muita neuvotteluharjoituksia: https://www.youtube.com/watch?v=D6l3A4x68bA https://www.youtube.com/watch?v=DZntD2KEJs0 https://work.chron.com/negotiating-skills-teachers-12677.html https://epublications.bond.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1380&context=adr	

Resurssi R9.4

Koodi	Nimi
R.9.4	Voimakkaat tunteet
Esittely	
<i>Tarkoitus:</i>	

- Tutkia voimakkaiden tunteiden vaikutuksia itseen ja muihin
- Kehittää henkilökohtaisia strategioita voimakkaiden tunteiden hallintaan
- Välttää toimimasta ajattelemattomasti ja vahingoittamasta itseä ja muita
- Hyödyntää optimistista ajattelua
- Löytää tapoja ratkaista ongelmia positiivisella tavalla

❖ Kesto: 35min

Ohjeet

- Kouluttaja jakaa ryhmän neljään pienryhmään ja kirjoittaa seuraavan sanalistan fläppitaululle. Kouluttaja käyttää ensimmäistä sanaryhmää esitelläkseen tehtävän.
 1. kiihkeä, raivostunut, äreä, ärsyyntynyt, vihainen, suuttunut
 2. onneton, epätoivoinen, murheenmurtama, surullinen, alakuloinen, masentunut
 3. hämmäntynyt, sekava, pöyristynyt, järkyttynyt, yllätynyt
 4. tyytyväinen, onnellinen, hyvillään, iloinen, ikionnellinen, haltioitunut
 5. huolissaan, hermostunut, stressaantunut, muserunut, ahdistunut
- Kouluttaja pyytää 6 vapaaehtoista esittämään ensimmäisessä listassa olevat tunteet (kiihkeä, raivostunut jne). Tämän jälkeen kouluttaja ottaa esille käsitteen "intensiteetti". Kouluttaja pyytää näitä vapaaehtoisia esittämään samat tunteet nyt eri voimakkuuksilla. Osallistujien tulee järjestää nämä tunteet voimakkuusjärjestykseen.
- Kouluttaja jakaa listat 2-5 ryhmille ja tarkistaa että jokainen ryhmä ymmärtää listassa olevat tunteet. Ryhmissä osallistujat jaottelevat tunteet laimeasta voimakkaaseen. Kouluttaja kysyy kysymyksiä kuten: Mitkä tunteet olivat vaikeita laittaa järjestykseen? Miksi? Mitkä näistä tunteista oli miellyttäviä ja mitkä eivät? Millaisia huonoja vaikutuksia vahvoilla tunteilla saattaa olla? Miten voidaan hallita voimakkaita tunteita?
- Kouluttaja kirjoittaa vastaukset fläppitaululle

Harjoituksen lisätiedot

N/R

Arviointi

Harjoitus katsotaan onnistuneeksi, jos osallistujat ovat aktiivisia ja ilmaisevat vapaasti tunteitaan.

Lähteet/lisämateriaalit

Materiaaleja tunteiden hallintaan:

<https://www.youtube.com/watch?v=JD4O7ama3o8>

<https://www.youtube.com/watch?v=b197XOd9S7U>

<https://www.skillsyouneed.com/ps/managing-emotions.html>

Taito 10 – Henkilökohtainen kehittyminen

Taito 10: Henkilökohtainen kehittyminen			
Tunnit yhteensä: 4h	Lähiopetus: 2h	Verkko-opiskelu: 2h	
Oppimistulokset	Tämän jakson tarkoitus on esitellä henkilökohtaisen kehittymisen käsite ja antaa osallistujille tiedot tehdä oma henkilökohtaisen kehittymisen suunnitelma vahvistamalla itsetuntemusta, tukemalla tavoitteen asettelua ja näin vahvistaa itseluottamusta. Opiskelijat osaavat: - Tunnistaa ja kuvailla henkilökohtaisia taitoja - Vahvistaa itsetuntemusta - Kykenevät hankkimaan ja soveltamaan ymmärrystä henkilökohtaisesta ja ammatillisesta tietoisuudesta - Tukea tavoitteen asettelua - Käyttää taitoja ja arvoja, joita he ovat saavuttaneet muodostaessaan sosiaalisen tutkijan identiteettiä.		
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
5min	Luokkahuone, tuolit puoliympyrässä	<i>Johdanto</i> jäänmurtajaharjoitus: lempinimi https://www2.cortland.edu/dotAsset/c1a635f6-a099-4ede-8f15-79b86e315088.pdf [linkki 19/9/2018] Kouluttaja pyytää jokaista osallistujaa kertomaan oman lempinimensä, nykyisen tai lapsuudenaikaisen, ja mistä kyseinen nimi on peräisin. Jos joku osallistujista kokee tilanteen epämiellyttäväksi, harjoitukseen ei ole pakko osallistua. Myös kouluttaja osallistuu harjoitukseen kertomalla oman lempinimensä.	

30min	Luokkahuone, tuolit puoliympyrässä Muistiinpanoväline et osallistujille Projektori Tietokone PowerPoint -esitys	<i>Pohdinta: Ominaispiirteeni</i> - Kouluttaja kysyy: "Mitkä ovat tärkeimmät ominaispiirteesi? Kirjoita ne ylös". "Luuletko, että muut ovat saaneet saman vaikutelman sinusta?" "Pyydä paria kirjoittamaan lista ominaispiirteistä, joita hän kokee sinulla olevan." - Vertaa näitä kahta listaa ja pohdi: Löytyykö niistä samankaltaisuuksia? Mitä ominaisuuksia parisi listasta puuttuu? Miksiköhän? Oliko parisi listassa piirteitä, jotka puuttuivat omasta listastasi? Koetko, että ne ovat realistisia? Alleviivaa ne, joita pidät realistisina. Mistä piirteistä pidät ja mistä et? Miten voisit muuttaa niitä, mistä et pidä?" Kouluttaja esittelee diat PPTS10.1	R10.1
20min	Projektori Tietokone PowerPoint -esitys; Luokkahuone, tuolit puoliympyrässä Oppimispäiväkirja muistiinpanoja varten Muistiinpanovälineet osallistujille	• Kouluttaja pyytää osallistujia keskustelemaan pareittain jostain heidän huonosta tavastaan, joka vaikuttaa heidän työhönsä. - Esimerkiksi myöhästely: - Miksi luulet, että myöhästyt aina? - Miltä sinusta tilanne tuntuu? - Haluaisitko, että tilanne muuttuisi ja miten? - Mitä muutos saisi aikaan? Parin tulisi antaa palautetta keskustelukumppanilleen.	PPTS10.1 R10.2
30min	Oppimispäiväkirja muistiinpanoja varten Muistiinpanovälineet osallistujille	Kouluttaja pyytää osallistujia kirjoittamaan hakemuksen, motivaatiokirjeen, avoimeen työpaikkaan. Kouluttaja kertoo mitä hakemuksen tulisi sisältää, esim: nimi, osoite, vastaanottajan nimi ja yritys, tervehdys, mitä työpaikkaa he hakevat, 2-3 kappaletta, mahdollinen ajankohta milloin työt voi aloittaa, yhteystiedot a allekirjoitus. Lopuksi pyydetään ryhmältä palautetta.	R10.3

30min	Luokkahuone, tuolit puoliympyrässä Muistiinpanoväline et osallistujille	Positiivisuuden säilyttäminen vaikeissa tilanteissa - Kouluttaja pyytää osallistujia keskustelemaan seuraavat tilanteet pareittain. Toinen pareista pyrkii keksimään mahdolliset positiiviset lopputulokset seuraavista tilanteista: - Veljelläsi on vakava selkäkipu - Pomollasi on talousongelmia - Tutkijat odottavat vaarallisen komeetan lähestyvän maata seuraavalla viikolla Keskustelua - Kouluttaja kysyy osallistujien kokemuksia harjoituksesta	R10.4
5min	Fläppitaulu ja tussit	- Kouluttaja pyytää vapaaehtoisia kertomaan mitä he ovat oppineet kokoontumisen aikana tai mikä on ollut kiinnostavaa/hyödyllistä. - Kouluttaja kertoo mistä moduulissa on ollut kyse ja kysyy mitä oppimistavoitteita he ovat saavuttaneet.	

Resurssi R10.1

Koodi	Nimi
R10.1	Pohdintaharjoitus: Ominaispiirteeni
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Osallistujat osaavat: - Tunnistaa ja kuvailla henkilökohtaisia taitoja, - Vahvistaa itsetuntemusta ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> PPTS10.1 ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
Kouluttaja esittelee diat PPTS10.1. - Kouluttaja kysyy: "Mitkä ovat tärkeimmät ominaispiirteesi? Kirjoita ne ylös".	

“Luuletko, että muut ovat saaneet saman vaikutelman sinusta?” “Pyydä paria kirjoittamaan lista ominaispiirteistä, joita hän kokee sinulla olevan.” - Vertaa näitä kahta listaa ja pohdi: Löytyykö niistä samankaltaisuuksia? Mitä ominaisuuksia parisi listasta puuttuu? Miksiköhän? Oliko parisi listassa piirteitä, jotka puuttuivat omasta listastasi? Koetko, että ne ovat realistisia? Alleviivaa ne, joita pidät realistisina. Mistä piirteistä pidät ja mistä et? Miten voisit muuttaa niitä, mistä et pidä?” - Osallistujat tekevät muistiinpanoja.
Harjoituksen lisätiedot
Pohdintaharjoitus
Arviointi
N/A
Lähteet/lisämateriaalit
https://www.bizmove.com/skills/m8r.htm [linkki 22/7/ 2018]
https://au.reachout.com/articles/how-to-become-self-aware [linkki 13/9/ 2018]
https://www.youtube.com/watch?v=NwLGHCZTQt4 (henkilökohtainen kehityssuunnitelma) [linkki 22/7/ 2018]
https://www.oxbridgeacademy.edu.za/blog/4-reasons-personal-development-priority/ [linkki 22/7/ 2018]
https://www.bizmove.com/skills/m8r.htm [linkki 22/7/ 2018]
https://www.skillsyouneed.com/ps/personal-development.html [linkki 22/7/ 2018]

Resurssi 10.2

Koodi	Nimi
R10.2	Parikeskustelu
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - osallistujat pohtivat miten hyväksyä ja muuttaa omia tapoja - osallistujat arvostavat toisen mielipiteen merkitystä ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> Oppimispäiväkirja muistiinpanoja varten ❖ <i>Kesto:</i> 20 min	
Ohjeet	
Kouluttaja pyytää osallistujia keskustelemaan pareittain jostain heidän huonosta tavastaan, joka vaikuttaa heidän työhönsä. Esimerkiksi myöhästely: - Miksi luulet, että myöhästyt aina? - Miltä sinusta tilanne tuntuu?	

- Haluaisitko, että tilanne muuttuisi ja miten? - Mitä muutos saisi aikaan? Parin tulisi antaa palautetta keskustelukumppanilleen.
Harjoituksen lisätiedot
Keskustelu- ja pohdintaharjoitus
Arviointi
N/A
Lähteet/lisämateriaalit
https://www.youtube.com/watch?v=tA8W1Q_HRml (Kyse on muutoksesta - Jim Rohn) [linkki 22/7/ 2018]
https://www.youtube.com/watch?v=d82DD-Fg9cQ (Kuinka löytää itsensä kun on hukassa – Henkilökohtainen kehittyminen - Tony Robbins) [linkki 22/7/ 2018]

Resurssi 10.3

Koodi	Nimi
R10.3	Motivaatiokirje
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus; Osallistujat</i> Osaavat tunnistaa ja kuvailla henkilökohtaisia taitoja Ilmaisevat motivaatiosuunnitelmansa avoimesti ja vilpittömästi Ymmärtävät millä alueilla heidän tulisi kehittyä ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> Muistiinpanovälineet ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
- Kouluttaja pyytää osallistujia kirjoittamaan hakemuksen, motivaatiokirjeen, avoimeen työpaikkaan. - Kouluttaja kertoo mitä hakemuksen tulisi sisältää, esim: nimi, osoite, vastaanottajan nimi ja yritys, tervehdys, mitä työpaikkaa he hakevat, 2-3 kappaletta, mahdollinen ajankohta milloin työt voi aloittaa, yhteystiedot a allekirjoitus. - Lopuksi pyydetään ryhmältä palautetta.	
Harjoituksen lisätiedot	
Roolipeli ja pohdintaharjoitus	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
https://www.ru.nl/science/careerservice/your-career/cv-motivation-letter/ Linkki 22/7/ 2018]	
https://novoresume.com/career-blog/how-to-write-a-motivation-letter Linkki 22/7/ 2018]	
Motivation science	

<https://psycnet.apa.org/PsycARTICLES/journal/mot/4/4>

[linkki 2/8/ 2018]

Resurssi 10.4

Koodi	Nimi
R10.4	Positiivinen ajattelu
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Positiivisen asenteen merkityksen ymmärtäminen Harjoitella positiivista ajattelua ❖ <i>Tarvittavat materiaalit:</i> Muistiinpanovälineet osallistujille ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
- Positiivisuuden säilyttäminen vaikeissa tilanteissa - Kouluttaja pyytää osallistujia keskustelemaan seuraavat tilanteet pareittain. Toinen pareista pyrkii keksimään mahdolliset positiiviset lopputulokset seuraavista tilanteista: - Veljelläsi on vakava selkäkipu - Pomollasi on talousongelmia - Tutkijat odottavat vaarallisen komeetan lähestyvän maata seuraavalla viikolla - Keskustelua - Kouluttaja kysyy osallistujien kokemuksia harjoituksesta	
Harjoituksen lisätiedot	
Roolipeli ja pohdintaharjoitus	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
https://www.psychologytoday.com/us/blog/hope-relationships/201409/6-ways-become-more-positive-today [linkki 13/10/ 2018]	
https://www.mellysagriffin.com/15-tips-for-being-positive/ [linkki 13/11/ 2018]	
https://www.nytimes.com/2018/07/10/well/the-power-of-positive-people.html [linkki 13/10/ 2018]	

PPT S10.1

Henkilökohtainen kehittyminen

<https://resetproject.eu/openfile/486>

Moduuli 3: Verkko-oppimisen edut & haitat

Moduuli 3: Verkko-oppimisen edut & haitat			
Tunnit yhteensä: 2h		Lähiopetus: 1h	Verkko-opiskelu: 1h
Oppimistulokset		Tämän osan jälkeen osallistujat: - Tietävät verkko-oppimisen edut ja haitat - Tutustuvat sulautuvaan oppimiseen - Osaavat työskennellä erilaisten teknisten opetusmenetelmien avulla - Vahvistavat opetustaitojaan	
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
10min	Fläppitaulu ja tussit	<i>Jäänmurtajaharjoitus: Jos olisit...</i> - Kouluttaja esittelee harjoituksen ja korostaa, että harjoituksen tarkoituksena on rohkaista osallistujia puhumaan keskenään ja saada osallistujat kohtaamaan toisensa ja jakamaan ajatuksiaan	R.M.3.1
30min	PowerPoint -esitys (PPT.S3.1) Projektori	<i>Verkko-oppimisen edut ja haitat</i> - Kouluttaja pitää luennon verkko-oppimisen eduista ja haitoista PowerPoint -esitykseen (PPT.S3.1) pohjautuen.	R.M3.2
20mn	Muistiinpanovälineet	<i>Lopetus</i> - Kouluttaja esittelee tehtävän, korostaa, ettei se ole virallinen arviointitehtävä ja jakaa paperit osallistujille tehtävää varten.	R.M3.3

Resurssi R.M3.1

Koodi	Nimi
R.M3.1	Jäänmurtajaharjoitus: Jos olisit...
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> - Rohkaista osallistujia puhumaan keskenään - Saada osallistujat kohtaamaan toisensa ja jakamaan ajatuksiaan	
❖ <i>Kesto:</i> 10 min	
Ohjeet	

- Kouluttaja pyytää osallistujia puhumaan pareittain 2 min ajan ja vaihtamaan sitten paria.
- Kouluttaja kirjoittaa seuraavat kysymyksen taululle:
 - o Jos heräisit huomenna aamulla eläimenä, mikä haluaisit olla ja miksi?
 - o Jos olisit kasvis, mikä kasvis haluaisit olla?
 - o Jos voisit asua missäpäin tahansa maapalloa ja ottaa kaikki rakkaasi mukaan, missä haluaisit asua?
 - o Mikä väri haluaisit olla ja miltä tuntuu olla sen väriäinen?
 - o Jos voisit valita itsellesi mielikuvituskaverin, kenet valitsisit ja miksi?
- Kouluttaja pyytää valitsemaan yhden kysymyksen, jonka kysyy pariltaan. Ja tämän jälkeen seuraavalta parilta jne.

Harjoituksen lisätiedot

N/R

Arviointi

N/R

Lähteet/lisämateriaalit

N/R

Resurssi R.M3.2

Koodi	Nimi
R.M3.2	Verkko-oppiminen ja sulautuva oppiminen
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Tämän kurssin tavoitteena on välittää tietoa verkko-oppimisen eduista ja haitoista sekä sulautetusta oppimisesta. ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
Kouluttaja pitää lyhyen luennon verkko-oppimisesta ja sulautuvasta oppimisesta	
Harjoituksen lisätiedot	
Kouluttaja pitää luennon PowerPoint-esitykseen (PPT.S3.1) pohjautuen	
Arviointi	
N/R	
Lähteet/lisämateriaalit	
https://elearningindustry.com/digital-education-tools-teachers-students https://www.tcd.ie/CAPSL/TIC/guidelines/teaching/e-learning.php	

Resurssi R.M3.3

Koodi	Nimi
-------	------

R.M3.3	Lopetus
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus: Osallistujat</i> - Pohtivat luennon aikana hankkimiaan tietoja - Pohtivat mitkä asiat ovat vielä jääneet epäselviksi ❖ <i>Kesto: 20 min</i>	
Ohjeet	
- Luennon jälkeen kouluttaja pyytää osallistujia vastaamaan seuraaviin yksinkertaisiin kysymyksiin ja kirjoittamaan vastauksen paperille: - o Kirjoita yksi tärkeä asia, jonka olet oppinut tämän kurssin aikana - o Kirjoita kysymys, johon vielä kaipaisit vastausta - o Onko sinulla ehdotuksia, kuinka kurssia voitaisiin kehittää? - Kouluttaja kerää paperit ja lukee ne ääneen, keskittyen erityisesti osallistujien kysymyksiin	
Harjoituksen lisätiedot	
N/R	
Arviointi	
N/R	
Lähteet/lisämateriaalit	
N/R	

PPTM3.1

Verkko-oppimisen edut ja haitat

<https://resetproject.eu/openfile/479>

Moduuli 4: Verkkoturvallisuus

Moduuli 4: Verkkoturvallisuus			
Tunnit yhteensä: 4h		Lähiopetus: 2h	Verkko-opiskelu: 2h
Oppimistulokset		Tämän osan jälkeen osallistujat osaavat: - Suojata navigoinnin internetissä - Käyttää uusia tapoja suojata tietojaan verkossa	
Kesto	Tarvittavat	Sisältö	Resurssi

	materiaalit		t
30min	PPT.M4.1 Tietokone/ osallistuja Internetyhteys	<i>Salasanat</i> - Kouluttaja pitää luennon R.S4.1 PowerPoint-esityksen PPT.S4.1 pohjalta. Luennon kesto: 15min - Luennon ja siihen liittyvien keskustelujen jälkeen kouluttaja pyytää osallistujia valitsemaan yhden salasanojen hallintaohjelman ja asentamaan sen omalle koneelle. Kouluttaja auttaa asentamisessa ja opastaa käytössä. Kesto: 15min	R.M4.1 PPT.M4.1
30min	PPT.M4.2 Projektori Tietokone/ osallistuja Internetyhteys	<i>Anonyyminä internetissä</i> - Luento: Kouluttaja aloittaa luennon näyttämällä seuraavan Tor-verkkoa esittelevän videon: https://www.youtube.com/watch?v=gcEq9JDMs94 - Tämän jälkeen kouluttaja pitää luennon PowerPoint-esityksen PPT.S4.2 pohjalta. Video + luento: 15min - Luennon ja keskustelun jälkeen kouluttaja pyytää osallistujia lataamaan Tor-selaimen tietokoneelleen. Kouluttaja auttaa asentamisessa ja opastaa käytössä Kesto: 15min	R.M4.2 PPT.M4.2
15min	Kahvitarjoilu	<i>Tauko</i> Kaksi ensimmäistä osiota olivat haastavia ja teknisiä, joten 15 min tauko on paikallaan.	
15min	Luento PPT.M4.3 Projektori	<i>Vinkkejä nettiostamiseen</i> Kouluttaja näyttää PowerPoint-esityksen PPT.S4.3 ja sen päätteeksi videon 10 nettiostosmokasta! https://www.youtube.com/watch?v=7zCz1KE_8cY	R.M4.3 PPT.M4.3
30min	Projektori PPT.M4.4 Tietokone/ osallistuja Internetyhteys	<i>Maineenhallinta verkossa</i> - Luento: Kouluttaja aloittaa luennon näyttämällä videon osallistujille: https://www.youtube.com/watch?v=w7qEbPVw3hA Videon jälkeen kouluttaja pitää luennon PowerPoint-esityksen PPT.S4.4 pohjalta. Video + luento: 15min - Luennon ja keskustelun jälkeen kouluttaja	R.M4.4 PPT.M4.4

		pyytää osallistujia lataamaan kolme esitettyä sovellusta. Kouluttaja auttaa asentamisessa ja opastaa käytössä	
		Kesto: 15min	

Resurssi RM4.1

Koodi	Nimi
R.M4.1	Salasanat
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Kouluttajan pitämä luento, jossa teoriapohjaa aiheesta.	
❖ <i>Kesto:</i> 15 min	
Ohjeet	
- Puhu hitaasti ja selkeästi - Toista luennon pääkohdat - Varmista, että osallistujilla on tarvittaessa tilaisuus esittää lisäkysymyksiä	
Harjoituksen lisätiedot	
Kouluttaja pitää luennon R.S4.1 PowerPoint-esityksen PPT.S4.1 pohjalta.	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
Kuinka luoda turvallinen salasana: https://www.howtogeek.com/195430/how-to-create-a-strong-password-and-remember-it/ https://lifehacker.com/how-to-create-a-strong-password-1797681069 https://www.youtube.com/watch?v=q5DYkzOrz_I https://www.youtube.com/watch?v=aEmF3lylvr4	

Resurssi RM4.2

Koodi	Nimi
R.M4.2	Anonyyminä internetissä
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Kouluttajan pitämä luento, jossa teoriapohjaa aiheesta	
❖ <i>Kesto:</i> 15 min	
Ohjeet	
- Puhu hitaasti ja selkeästi - Toista luennon pääkohdat	

- Varmista, että osallistujilla on tarvittaessa tilaisuus esittää lisäkysymyksiä
Harjoituksen lisätiedot
Kouluttaja pitää luennon PowerPoint-esityksen PPT.S4.2 pohjalta.
Arviointi
N/A
Lähteet/lisämateriaalit
Anonyymiyden tärkeydestä internetissä: https://us.norton.com/mostdangeroustown2/bonus/why-freedom-and-anonymity-on-the-internet-is-important https://www.theguardian.com/commentisfree/2010/mar/17/protecting-online-anonymity Tor -verkosta: https://www.torproject.org/about/torusers.html https://www.youtube.com/watch?v=6czcc1gZ7Ak https://www.youtube.com/watch?v=pyq4vwxqvSI

Resurssi RM4.3

Koodi	Nimi
R.M4.3	Vinkkejä nettiostamiseen
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Kouluttajan pitämä luento, jossa teoriapohjaa aiheesta ❖ <i>Kesto:</i> 15 min	
Ohjeet	
- Puhu hitaasti ja selkeästi - Toista luennon pääkohdat - Varmista, että osallistujilla on tarvittaessa tilaisuus esittää lisäkysymyksiä	
Harjoituksen lisätiedot	
Kouluttaja pitää luennon PowerPoint-esityksen PPT.S4.3 pohjalta.	
Arviointi	
N/A	
Lähteet/lisämateriaalit	
Vinkkejä nettiostamiseen: https://www.pcmag.com/article2/0,2817,2373130,00.asp https://www.youtube.com/watch?v=GqhLjuzObcl https://www.wikihow.com/Shop-Online	

Resurssi RM4.4

Koodi	Nimi
R.M4.4	Maineenhallinta verkossa
Esittely	

❖ <i>Tarkoitus:</i> Kouluttajan pitämä luento, jossa teoriapohjaa aiheesta ❖ <i>Kesto:</i> 15 min
Ohjeet
- Puhu hitaasti ja selkeästi - Toista luennon pääkohdat - Varmista, että osallistujilla on tarvittaessa tilaisuus esittää lisäkysymyksiä
Harjoituksen lisätiedot
• Kouluttaja pitää luennon PowerPoint-esityksen PPT.S4.4 pohjalta.
Arviointi
N/A
Lähteet/lisämateriaalit
Maineenhallinta verkossa: https://www.youtube.com/watch?v=QLolOYs6jAo https://www.youtube.com/watch?v=UOP89L3g_48 https://www.forbes.com/sites/susanadams/2013/03/14/6-steps-to-managing-your-online-reputation/#4d0ee06a7767 https://www.razorsocial.com/manage-online-reputation/ https://www.business2community.com/digital-marketing/7-steps-successfully-manage-online-reputation-01958363

PPT RM4.1

Salasanat:

<https://resetproject.eu/openfile/480>

PPT RM4.2

Anonyymi internetissä:

<https://resetproject.eu/openfile/481>

PPT RM4.3

Vinkkejä nettiostamiseen:

<https://resetproject.eu/openfile/482>

PPT RM4.4

Maineenhallinta verkossa:

<https://resetproject.eu/openfile/483>

Moduuli 5: Business model canvas

Moduuli 5: Business model canvas			
Tunnit yhteensä: 4h		Lähiopetus: 2h	Verkko-opiskelu: 2h
Oppimistulos		Tämän osan jälkeen osallistujat osaavat - luoda oman liiketoimintamallin business model canvaksen avulla	
Kesto	Tarvittavat materiaalit	Sisältö	Resurssit
10min	Fläppitaulu	<i>Esittely</i> - Kouluttaja toivottaa osallistujat tervetulleiksi - Kouluttaja kysyy, onko joillakin osallistujista jo ennestään kokemusta liiketoimintamalleista/ business model canvaksesta. Kouluttaja voi kirjoittaa fläppitaululle osallistujien mainitsemia keskeisiä termejä. - Kouluttaja kertoo kurssin sisällöstä ja etenemisestä.	N/R
30min	PowerPoint esitys (PPT.M5.1) Projektori Muistiinpanovälineet	<i>Business Model Canvas</i> - Kouluttaja näyttää PowerPoint -esityksen: Business Model Canvas R.S5.1 (PPT.M5.1).	R.M5.1
40min	Muistiinpanovälineet PowerPoint -esitys tulostettuna Post-it- laput	<i>Harjoitus: Tee oma Business Model Canvas</i> - Kouluttaja jakaa ryhmän pienryhmiksi ja jakaa jokaiselle monisteet PowerPoint-esityksestä harjoituksen tueksi. - Kouluttaja esittelee harjoituksen RM.5.2 ja vastaa mahdollisiin lisäkysymyksiin.	R.M5.2
30min	Fläppitaulu	<i>Harjoitus: Yrityksen tarina</i> - Kouluttaja kiinnittää edellisessä harjoituksessa tehdyt Business Model Canvakset taululle. Ja	R.M5.3

		pyytää jokaista ryhmää esittämään omansa	
10min		<i>Lopetus</i> - Kouluttaja kysyy kurssin päätteeksi osallistujilta kommentteja kurssista ja Business Model Canvaksesta. - Kouluttaja vastaa osallistujien mahdollisiin kysymyksiin aiheeseen liittyen ja kirjoittaa esille tulleet käsitteet fläppitaululle keskustelua varten.	N/R

Resurssi RM5.1

Koodi	Nimi
R.M5.1	Business model canvas
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Tämä osa käsittelee business model canvasta, sen hyötyjä ja canvaksen laatimista sekä käytännön esimerkkejä aiheesta. ❖ <i>Kesto:</i> 30 min	
Ohjeet	
Kouluttaja pitää lyhyen luennon business model canvaksesta ja sen tekemisestä.	
Harjoituksen lisätiedot	
Kouluttaja pitää luennon PowerPoint-esitykseen "Business Model canvas" (PPT.M5.2) pohjalta.	
Arviointi	
N/R	
Lähteet/lisämateriaalit	
Lue lisää business model canvaksesta: https://businesstown.com/shows/business-plans/3-examples-disruptive-business-models/ https://www.slideshare.net/gistinitiative/determining-cost-structure-revenue-streams-34990724 https://www.forbes.com/sites/michaelskok/2013/06/14/4-steps-to-building-a-compelling-value-proposition/#2a3fa9446958 https://www.youtube.com/watch?v=IP0cUBWTgpY	

Resurssi RM5.2

Koodi	Nimi
R.M5.2	Tee oma Business Model Canvas

Esittely

- ❖ *Tarkoitus:* Tällä harjoituksella on seuraavat tavoitteet:
 - Soveltaa luennolla opittuja asioita
 - Harjoitella Business Model Canvaksen laatimista
 - Oppia käytännössä tekemään oma Business Model Canvas
 - Pohtia vaikeuksia Business Model Canvaksen kehittämisen aikana
- ❖ *Kesto:* 40mn

Ohjeet

1. Kouluttaja pyytää osallistujia kirjoittamaan paperille jonkin yrityksen nimen. Kouluttaja jakaa ryhmän pienryhmiksi, kerää paperit ja sekoittaa ne ja pyytää yhtä pienryhmän jäsentä kerrallaan poimimaan yhden paperin ryhmälle.
2. Kouluttaja piirtää Business Model Canvas taulukon paperille. Osallistujilla on sama taulukko myös tulostettuna paperiversiona
3. Kouluttaja pyytää pienryhmiä täyttämään taulukon (post-it lapuille) sen yrityksen osalta, jonka he ovat saaneet.
4. Osallistujien tulee tehdä muistiinpanoja mahdollisista ongelmista työn aikana. Niistä keskustellaan yhteisesti harjoituksen lopuksi.
5. Kouluttaja rohkaisee keskustelemaan pienryhmissä, millaisia ajatuksia heillä on Business Model Canvaksen käyttämisestä loppukeskustelun varalle.
6. Harjoituksen lopuksi keskustellaan ryhmässä millaisia vaikeuksia harjoituksen aikana tuli vastaan, millaisia kysymyksiä heräsi ja millaisia vinkkejä Business Model Canvaksen laatimiseen ryhmillä on.

Harjoituksen lisätiedot

- Kouluttaja pyytää osallistujia kirjoittamaan jonkin yrityksen nimen paperille (Spotify, Uber jne.)
- Kouluttaja jakaa ryhmän 3-4 hlön ryhmiin
- Harjoituksen jälkeen kouluttaja pitää lyhyen keskusteluharjoituksen (5 min), jossa pohditaan opittuja asioita, kohdattuja vaikeuksia ja muita aiemmin käsittelemättömiä asioita.

Arviointi

Harjoitus voidaan katsoa onnistuneeksi, kun kaikki ryhmät ovat saaneet luotua oman Business Model Canvaksen.

Lähteet/lisämateriaalit

Lisämateriaalit:

<https://www.alexandercowan.com/tutorial-personas-problem-scenarios-user-stories/#Persona>

<https://www.youtube.com/watch?v=ReM1uqmVfP0>

Resurssi RM5.3

Koodi	Nimi
R.M5.3	Yrityksen tarina
Esittely	
❖ <i>Tarkoitus:</i> Tämä osa käsittelee business model canvasta, sen hyötyjä ja canvaksen laatimista sekä käytännön esimerkkejä aiheesta.	
❖ <i>Kesto:</i> 30 min	

Ohjeet

1. Kouluttaja pyytää osallistujia valitsemaan kustakin ryhmästä töiden esittelijän.
2. Kouluttaja kiinnittää ensimmäisen ryhmän laatiman Business Model canvaksen taululle ja pyytää ryhmän edustajaa kertomaan post-it lappu kerrallaan yrityksen tarinan.
3. Muita ryhmiä rohkaistaan esittämään kysymyksiä.

Harjoituksen lisätiedot

Kaikkia osallistujia kannustetaan osallistumaan. Kunkin ryhmän edustaja esittelee ryhmätyön, mutta muut ryhmän jäsenet tukevat häntä ja vastaavat myös muiden ryhmien esittämään kysymyksiin.

Arviointi

N/R

Lähteet/lisämateriaalit

Business model canvas:

<https://businesstown.com/shows/business-plans/3-examples-disruptive-business-models/>

<https://www.slideshare.net/gistinitiative/determining-cost-structure-revenue-streams-34990724>

<https://www.forbes.com/sites/michaelskok/2013/06/14/4-steps-to-building-a-compelling-value-proposition/#2a3fa9446958>

<https://www.youtube.com/watch?v=IP0cUBWTgpY>

PPT RM5.1

Business model canvas:

<https://resetproject.eu/openfile/484>

in association with

S V E B ■ Schweizerischer Verband für Weiterbildung
F S E A ■ Fédération suisse pour la formation continue
Federazione svizzera per la formazione continua
Swiss Federation for Adult Learning

Erasmus+

Project Number 2017-1-FR01-KA204-037152

This project has been funded with support from the European Commission.
This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot
be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.